

close up

σκληρότητα κατά κράτος

εργασία και χαρά

αναμνήσεις από την εξέγερση

Αλγέρι - Οκτωβρίου '88

σπατάρισμα ηλεκτρισμού

σημειώσεις για έναν κόσμο #A

τα σχήματα και τα

η αυτοκρατορία ανέψα

η παράδοση μοναξιά του Νίκου Μαρζιώτη

αγωνιστικός τουρισμός 2000

αντι-βίγκινγκ

Κ.Α.Μ.

Point blank

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΣΗ

Η ελευθερία είναι λοιπόν μια ωραία γυναικά... Έχει μαλλιά, μέση, πόδια... Και στέκεται μπροστά σ' ένα πλούσιο φορτωμένο ράφι. *Να διαλέξεις, να μπορείς να διαλέξεις, να έχεις το δικαίωμα της επιλογής...* Ποιός δεν θάβηλε αυτή την ελευθερία;

Υπάρχει εδώ ένα φάντασμα: κι ένας ιδιαίτερος κόσμος αντεστραμμένος. Η ιδέα της ελευθερίας διδάσκειται να μπορείς να κάνεις ό,τι θέλεις, αρκεί να μην ενοχλείς τους άλλους. Υπάρχει ένα εικοσιτετράωρο κοινής ησυχίας που ντύνει αυτή την ιδέα. Τι σημαίνει όμως "να κάνεις ό,τι θέλεις";

Στο πρώτο μάθημα (που είναι και το τελευταίο) η ελευθερία συνδέεται με την επιθυμία - και την κοινωνία. Για "να κάνεις ό,τι θέλεις" πρέπει πρώτα να θέλεις... Αλλά αυτό δεν είναι ουρανοκαπέβατο. Φτιάχνεται μέσα στα κοινωνικά δεδομένα - εξού και η προειδοποίηση "να μην ενοχλείς τους άλλους". Στο χειμώνα κοινοτική συνύπαρξη. Θέλε αυτό, θέλε εκείνο: αν βρίσκεσαι στο αναγνωρισμένο ρεπερτόριο *αντικειμένων* ευχαρίστησης (στα οποία συμπεριλαμβάνονται *αντικειμενοποιημένοι* και οι "άλλοι") τότε είσαι ελεύθερος να διαλέξεις. Αν δεν διαλέξεις δεν είναι ελεύθερος. Ελευθερώνονται ασκοιμένοι μπροστά στο καλογεμισμένο ράφι. Αν όμως οι απολαύσεις είναι υποδοδεγμένες, τότε η ελευθερία τί είναι; Και ποιός σ' αλήθεια είναι τόσο σίγουρος πως οι επιθυμίες του δεν είναι προκατασκευασμένες από μιαν αόρατη βιομηχανία πειρασμών; Μια οποία ξεχωρίζει πάνω στο ράφι των θέλω. Όσο υπάρχει ο κατάλογος των απολαύσεων υπάρχει και η ελευθερία μπροστά του. Κι όσο διαρκώς φρεσκάρεται αυτός, τόσο εκείνη είναι αιώνια. Υπάρχει πάντα η δυνατότητα να διαλέξεις - ακόμα κι αν είναι ανάμεσα στο κακό και το χειρότερο. Η αγέρραση ελευθερία σου υπάρχει παντού, και γεμίζει τα πάντα. Είναι ο αέρας που αναπνέεις, το νερό που μέσα του κολιμημάς σαν ψάρι, είναι αίσθηση. Είναι παρηγοριά.

Το αληθινό της υλικό ωστόσο αναδεικνύεται από τη μεριά της κριτικής. Μια άλλη, εντελώς διαφορετική ελευθερία, γεννιέται εδώ. Που δεν είναι η σκολή της επιθυμίας. Αλλά ένα από τα γράμματα της *άρνησης*.

Άρνηση είναι... ας πούμε ότι δεν ξέρουμε ακριβώς. Βρίσκεται όμως στα όρια. Των θεσμών, των κανόνων, των συνθηκών. Η συνειδητοποίηση των συνόρων του (κοινωνικά) θεσμιζόμενου σε φέρνει ακριβώς μπροστά στα ντουβάρια του αόρατου κάστρου. Η άρνηση είναι η στιγμή της διάρρηξης - η στιγμή του φυγοκεντρίσμου, η στιγμή του κόπου της αντίρρησης. Η στιγμή του κινδύνου "κάποιους να ενοχλείς". Η στιγμή της αναμέτρησης.

Μόνο εκείνης της στιγμής διάσταση είναι η κολασμένη ελευθερία. Στην παράβαση. Κινητημένη, νυχτερινή, επικηρυγμένη, αλαφιασμένη, οδοντή, Πεισματάρα, ερωτευμένη, ατίθαση, γενναία, σαρκαστική. Μια στιγμή, μοναδική ακόμα και στη διάρκεια της - μα όχι κοινοτοπα γεμάτη με είδη δώρων.

Είναι η άρνηση επιλογής; Η ταπεινότητά μας λέει ότι είναι η *μόνη* επιλογή. Η μόνη πράξη που επιλέγεται - ή όχι. Μέσα στον κήπο των θαμάτων το να ερωτοτροπεί κανείς με τα άνθη του είναι η στατιστική συμπεριφορά της μέλλουσας. Εδώ η εκεί, εδώ και όχι εκεί, σ' αυτό σ' εκείνο, μα κάπου, οπουδήποτε...

ποτε... Στο αναμενόμενο. Υπάρχει βέβαια απόλαση εδώ, αλλά υπάρχει και κανόνας. Η μόνη κίνηση που είναι στα όρια των κανόνων, είναι εκείνη που ορίζει τα όριά τους. Ενάντια σ' αυτά. Το χειρσοφόρο μπορεί να είναι ευχαριστημένο στη γνώλα - ή όχι και τόσο. Μπορεί να τρώει ή να παίζει. Μα όλες του οι θέσεις έχουν προβλεφτεί. Δεν τους αξίζει η αμφιβολία της συνείδησης. Το βάρος της άρνησης. Η ελευθερία του να διαλέγει κανείς τη θέση του στη γνώλα είναι συμμορφωμένη με τις υποδείξεις. *Επιλογή* είναι μόνο η *άρνηση*: βρίσκεται στο στασιμμένο γαλά. Η ελευθερία της άρνησης κοβεί. Πονάει, και όχι μόνο τους φίλακτες των κανόνων. Πονάει την πρώτη φορά, και κάθε φορά.

Δεν φτιάχνονται με την άρνηση κανόνες. Δεν μπορείς να πεις "ζω σε έναν ελεύθερο κόσμο" - δεν μπορεί να υπάρξει ένας κόσμος διαρκών παραβιάσεων, διαρκών διελεύσεων των ορίων. Αντίθετα υπάρχει "ένας ελεύθερος κόσμος" όταν "μπορείς να κάνεις ό,τι θέλεις". Όταν έχεις *ιδιοκτησία* τι να θέλεις. Το πρώτο, το μεσημέρι, το απόγευμα, το βράδυ, από τη Δευτέρα ως την Κυριακή, ας κάνει ο καθένας ότι θέλει - αρκεί, βέβαια, να το *πληρώνει*. Μπορεί να διαλέξει ό,τι θέλει από το ράφι - όχι όμως να το γράμμοσει. Γιατί έτσι θα εμποδίσει τους άλλους να διαλέξουν. Θα εμποδίσει την ελευθερία των άλλων. Αυτό ενοχλεί αλήθεια - σε εξορίζει στα σύνορα του κήπου. Στα ηλεκτροφόρα συρματοπλεγμάτα του. Εκεί είναι κανείς τρελλός - ή επαναστάτης.

Η τρέλλα και η επανάσταση μοιάζουν στην ανακάλυψη των περιμετρικών τάφρων, στα αίματα προς τα έξω, μοιάζουν καθώς αποκαθιστούν την ελευθερία σαν ένα γράμμα της άρνησης. Διαφέρουν σ' όλα τα υπόλοιπα. Η επαναστατική άρνηση είναι *δεσμευτική* επιλογή. Ενώ η πτήση της τρέλλας πάνω από τις μεθορίες των κανονισμών δικαιούται να εννοεί για τον εαυτό της πως είναι κιόλας ένας κόσμος ολόκληρος, η ίδια πτήση της επανάστασης είναι υποχρεωμένη να ξέρει ότι δεν είναι. Κι αυτό είναι δέσμευση. Ενώ η περιπατησιμότητα της τρέλλας προς τις μεθορίες δικαιούται να απολαμβάνει τον εαυτό της και μόνο, στα βήματά της η επανάσταση είναι υποχρεωμένη να μπει το ναρκοπέδιο γύρω της, για να μην χάσει το δρόμο της. Κι αυτό είναι δέσμευση. Ενώ η τρέλλα δεν μετανοεί, η επανάσταση ξέρει ότι αυτό ακριβώς την απειλεί: η μετάνοια. Αυτή η διαγής γνώση συνιστά επίσης μια δέσμευση. Η ελευθερία στην τρέλλα της άρνησης μπορεί να είναι μια βαθιά ανάσα. Η ελευθερία στην επανάσταση της άρνησης είναι η επίγνωση πως πάντα θα υπάρχει μια βαθύτερη ανάσα, που θα διαφεύγει.

Η δέσμευση, τόσο αντίθετη στην "ελευθερία του να κάνεις ό,τι θέλεις" είναι η καμπαζοποίηση της άρνησης. Το γράμμα που μαζί μ' εκείνο της ελευθερίας φτιάχνουν διάφωγο. Δεν υπάρχει *κατα λάθος* ανταρσία, ούτε *καν* σα νεανική απροσεξία. Δεν υπάρχει *δουράνη* προσβολή των ορίων, ούτε *καν* σαν πλαστογραφία. Η *επανάσταση* είναι *ποίηση*, μια αλλόκοτη αποπειραθεία. Δεν υπάρχει ανώδυνη ελευθερία, παρά μόνο σαν το φάντασμα της αγοράς. Ιδιαιμοί της γνώλας.

Είναι φοβηρή, προκαλεί δέος, η περιμετρικότητα των κανόνων. Μα δεν είναι, απ' την άλλη μεριά, καταθλιπτική η ζωή του γλυκού νερού;

Οσεξισμός είναι πάγιο κεφάλαιο της διαφημιστικής βιομηχανίας, έτσι ώστε να περισσεύουν οι κοινοτόπες καταγγελίες. Όμως η "καινούργια τάση" των διαφημιστών, ένα κράμα σαδομαζοχισμού, αντικειμενοποίησης, πορνό και σκηνοθεσίας του άγχους αξίζει λίγο την προσοχή μας. Τόσο όσο η διαφήμιση μπορεί να θεωρηθεί σαν ένας από τους δείκτες της πραγματικότητας του θεάματος.

Σίγουρα ο διαφημιστικός κανιβαλισμός του κορμίου/πράγμα επικοινωνιών έριστα και τροφδοτε τον παλιό πουριτανισμό, εκείνων των "παραδοσιακών αξιών". Αλλά δεν είναι αυτή η υπόγεια σχέση που μας ενδιαφέρει εδώ. Είναι το πραγματι-

...κι έτσι, ξελιγωμένες οι τράπεζες, θα "και θέλω νάρθω να σ' αρπάξω από

Για σας, θα τολμούσαμε να φθάσουμε παντού!

Τράπεζα Κύπρου

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Η δύναμη που κερδίζει μέσα στην Τράπεζα Πειραιώς και την επιβεβαιώνει να αλλάζει να δημιουργήσει.

ΠΥΡ

Το πάθος που δεν την αφήνει να ποικίσει αν δεν κάνει τη διαφορά.

Όλα όσα ζητάτε απ' αυτήν. Όλα εκείνα που είναι από τον κόσμο της.

Αυτό είναι το πυρ. Το εσωτερικό.

Γιατί για πρώτη φορά στην Ελλάδα, τρεις τράπεζες συνεινώνονται σε μία φλόγα.

Στη Νέα Τράπεζα Πειραιώς.

ΟΣΟ ΜΠΟΥΚΩΜΕΝΟΙ

Η μείωση των εξετάσεων για τη Β και τη Γ Λυκείου θα ανακουφίσει λίγο τις επόμενες χιλιάδες που σπρώχνονται και θα σπρώχνονται για μια θέση στα ανώτατα ιδρύματα. Στα ανώτατα παρκενγκ ανέρχων δηλαδή. Ο κάτοσε καλά πρώην υπουργός θα αφρίζει λίγο, αλλά τη δουλειά του την έκανε. Ο καινούργιος συζητίζει τις υπερβολές.

Εκείνο που παραμένει σε ισχύ είναι η "αποτυχία" του κράτους σ' ότι διακρίνεται σαν (υποτιθέται) αναγκαίο: την ορθολογική προσαρμογή της εκπαίδευσης στις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Αντίθετα η καταπληκτική του επιτυχία είναι στην υποστήριξη (και στην καθοδήγηση, όπου χρειάζεται) του να είναι η εκπαίδευση η ίδια μια τεράστια αγορά. Ερχα-

κό νόημα της ακόρεστης φυγής προς τα εμπρός των φετιχιστικών "μηνυμάτων" της διαφήμισης.

Αφ' ενός η ίδια η βιομηχανία της διαφήμισης βρίσκεται σε κρίση υπερπαραγωγής σημείων. Μέσα στα τελευταία 15 με 20 χρόνια η διαφημιστική καταιγίδα έχει εκτοξεύσει τόσες χιλιάδες "εικόνες / μηνύματα / προτροπές" κατανάληψης ώστε το κοινό της θα πρέπει ήδη να βρίσκεται σε κατάσταση παράλυσης, σύγχυσης, ακόμα και αδυναμίας "απορρόφησης των νοημάτων". Αυτό είναι η μία πλευρά.

Αφ' ετέρου η βιομηχανία εμπορευμάτων βρίσκεται στη δική της αγωνία υπερπαραγωγής. Πρέπει διαρκώς και ακατάπαυστα να "ε-

τραγουδάνε σε λίγο στους πελάτες τους: *την άλλη, να τη ρωτήσω με μάτια δακρυόμενα, με ποιά δικαίωμα σε πήρε από μέ-*

Η δύναμη που κερδίζει μέσα στην Τράπεζα Πειραιώς και την επιβεβαιώνει να αλλάζει να δημιουργήσει.

ΠΥΡ

Το πάθος που δεν την αφήνει να ποικίσει αν δεν κάνει τη διαφορά.

Όλα όσα ζητάτε απ' αυτήν. Όλα εκείνα που είναι από τον κόσμο της.

Αυτό είναι το πυρ. Το εσωτερικό.

Γιατί για πρώτη φορά στην Ελλάδα, τρεις τράπεζες συνεινώνονται σε μία φλόγα.

Στη Νέα Τράπεζα Πειραιώς.

να, και ποιά θυσία, ποιά θυσία έχει κάνει αυτή για σένα!...

ΤΟΣΟ ΠΟΡΩΜΕΝΟΙ;

σίας, αλλά όχι μόνο. Και ψευδαισθησεων, και ιδεολογίας, κλπ. Καμμία έκκληση. Καπιταλισμός και κράτος είναι αυτό, αλλά γιατί να είναι "γερμανικό τύπου";

Εννιά + εννιά μαθηματα/σφραγίδες στο διαβατήριό για τα πανεπιστήμια είναι ένας εγγυημένος φαρδύς κύκλος εργασιών για τα φροντιστήρια - σφωφρονιστήρια. Το να μετράει, έστω και λίγο, ο βαθμός των "προφορικών" (στο σχολείο) ελέγχων, του απολυτηρίου δηλαδή, αποτελεί μια καλή καλή εγγύηση πως οι (δημόσιοι) καθηγητές θα συνεχίσουν να γαυγίζουν και να καλοαδώνονται. Με τους πολύ γνωστούς τρόπους.

φευρίσκει κάτι καινούργιο" για να τραβεί το μάτι - και μέσω αυτού του καταναλωτικού προσανατολισμό. Τα εμπορεύματα *περισσεύουν*.

Πόσο επικτό όμως είναι η πραγματική κατανάλωση - εφόσον σχετίζεται άμεσα με το χρήμα; Κι ύστερα τί συμβαίνει αν η κατανάλωση διαφήμισης είναι μεγαλύτερη από την κατανάλωση εμπορευμάτων; Δεν έχει προκληθεί ήδη μια διανοητική και αισθητική "μόλυνση" στα κεφάλια των υπηκόων;

Όπως και να έχει ο πληθωρισμός θα πρέπει να βιώνεται σαν θανάσιμη απειλή μέσα στα γκέττο των διαφημιστών. *Κάτι καινούργιο, κάτι δυνατότερο, γιατί χανόμαστε* - τί όμως; Στα στρατόπεδα του γενικού ψέματος το "καινούργιο" δεν μπορεί να υπάρξει παρά σαν εξτρεμισμός του παλιού. Κατά συνέπεια η *φυγή* των διαφημιστών προς "δυνατότερες διαφημίσεις" είναι ταυτόχρονα *κατάδυση στο ψέμα που γνωρίζουν καλύτερα από κάθε άλλο: τη ζωή τους*. Το "διαφημιστικό πνεύμα" που παράγουν αντιπροσωπεύει την πραγματική τους κατάσταση: σαδομαζοχισμός, υπερένταση, άγχος, δυνατά drugs κλπ αυτά όλα είναι πρώτα και κύρια τα στοιχεία του δικού τους κόσμου. Αυτά βιώνουν σαν "πραγματικότητα", αυτά δείχνουν.

Το δεύτερο, ο πληθωρισμός των εμπορευμάτων, είναι η θανάσιμη απειλή για εκείνους που πληρώνουν τους διαφημιστές. Για τα αφε-

ντικά αυτά δεν έχει σημασία τί "λέει" η διαφήμιση του εμπορεύματος που παράγουν. Αρκεί να "υπάρχει" μέσα στον καθρέφτη της ιδεολογίας σπρώχνοντας τα είδωλα των ανταγωνιστών τους. *Είναι υποχρεωμένα να πληρώνουν γι' αυτή τη δουλειά*, ακόμα κι ως τον ακραίο τυχοδιωκτισμό της. Γιατί ο ήλιος της "προώθησης του εμπορεύματος" φωτίζει τον ουρανό του καπιταλισμού απ' άκρη σ' άκρη - ακόμα κι αν καλεί τον "ιδανικό καταναλωτή" να γίνει βιαστής, παρανοϊκός, τμήμα του παραληρήματος των διαφημιστών...

Έχουμε λοιπόν το εξής φαινόμενο, παράδοξο μόνο από πρώτη μεριά: ο εμπορευματικός κόσμος, περνώντας και ξαναπερνώντας από τον πρώτο και τελευταίο κρίκο του (τον άνθρωπο σαν σώμα, σαν αίσθημα, σαν οτιδήποτε) τον σπρώχνει σε νέες αβύσσους φετιχισμού. Ταυτόχρονα όμως καλεί τον καταναλωτή να είναι διαρκώς αποστασιοποιημένος από το φετίχ, να είναι "έξω απ' αυτό", ώστε να το αγοράζει...

Είναι ένα παρανοϊκό κάλεσμα σε γενική καταστροφή (= κατανάλωση) ως τα μύχια, όπου οι καταστροφείς (= καταναλωτές) δεν θα πρέπει να είναι απόλυτα κατεστραμμένοι (= καταναλωμένοι). Ωστε να έχουν ακόμα περιθώρια "παραγωγής κέρδους" για τα αφεντικά.

Κάτι μας θυμίζει αυτό.... Θα το κψάσουμε, κι αν το βρούμε...

ΟΙ ΦΑΤΣΕΣ ΤΟΥΣ
ΟΙ ΠΛΑΣΤΙΚΕΣ
ΕΙΝΑΙ ΣΑΝ ΤΙΣ ΚΑΡΤΕΣ ΤΟΥΣ
ΤΙΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ

ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΡΕ ΜΑΛΑΚΕΣ;
ΑΚΟΜΑ ΝΑ ΧΩΡΙΣΕΤΕ
ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑ;

μεγάλες αποστάσεις Κοινότητα η ερώτηση, κοινότητα και η απάντηση. -Τί κάνεις; - Τρέχω! Σε καιρούς που ακόμα και το περπάτημα γίνεται σχεδόν αναγκαστικά, εκεί που δεν υπάρχει άλλο μέσο, γιατί πληθαίνουν αυτοί που υποκρίνονται, πρόχειρα είν' αλήθεια, τους δρομείς;

Είναι οι πολυάσχολοι. Που πολλαπλασιάζονται όμοια με την άνοηση του παρασιτισμού στις κοινωνικές σχέσεις και συμπεριφορές. Από τις συναναστροφές μέχρι τη δουλειά, παντού απλώνονται κουλουρά για αγωνιστές, για σπρίντερ ή μαραθωνοδρόμους. Αλλά το τρέξιμο δεν δηλώνει ασυνείδητα μόνο το άγχος. Δείχνει και το κνήγη: κνηγάει κανείς τις (πολλές ασχολίες) και τη δόξα τους ή αυτές είναι ζοπίσω του. Μοιραίο το λαχάνιασμα.

Κατά κάποια έννοια, που στέκεται πίσω απ' τη πλάτη εκείνου που απαντάει "τρέχω" στο "τί κάνεις", αυτό που λέει είναι μια ταυτολογική δικαιολογία. Για το ότι θα προσπεράσει κι αυτήν ακόμα την ερώτηση "τί κάνεις". Πουθενά δεν στέκεται, από παντού είναι περαστικός.

Κανείς δεν τρέχει εξωτερικά. Πολλοί μάλλον σέρονται. Τρέχουν όμως όλοι από μέσα τους. Έχουν υιοθετήσει μια ακαμψία σκέψων και εκφράσεων ανάλογη της μηχανικής σύσπασης των μυών ενός τυπικού αθλητή ταχύτητας ή ατοχής.

Αυτό λέγεται ένταση. Και η αλήθεια είναι ότι δεν πάει κανείς μακριά έτσι.

... ΚΙ ΕΦΥΓΕ
ΑΠ' ΤΟ ΣΠΗΤΙ ΤΗΣ,
ΧΩΡΙΣ ΝΑ ΤΗ ΝΟΙΑΖΕΙ
ΠΟΥ ΘΑ ΤΗΣ ΚΟΨΟΥΝ
ΤΟ ΚΑΡΤΖΗΛΙΚΙ;

ΝΑΙ... ΕΙΠΕ ΟΤΙ
ΠΑΡΑΙΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ
ΥΠΑΜΗΛΟΣ ΤΗΣ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ
ΜΙΖΕΡΙΑΣ!

Τη φειτηνή λύσσα μπάτσων και δημάρων στις παραλίες πολύς κόσμος. Τόσο την πήρε γραμμή. Τυχεροί όσοι δεν την έφραγαν και στη μάπα. Τι τρέχει;

Τρέχουν τα σάλια τους - των **καλοκαιριών** επιχειρηματιών τουρισμού εν γένει, και των μπάτσων υπαλλήλων τους επίσης. Όσο μεγαλύτερο το στρίμωγμα τόσο περισσότερο θα **στη κλούβα παίζαμε εεεε** πληθαίνει ο κόσμος που θα προσπαθεί να κάνει διακοπές φτηνά. Με καμιά σκανή, και καμιά κατασάρα, που λέει ο λόγος. Όλο το οικοδόμημα της **σαν τα παιδιασάαα** εθνικής βιομηχανίας τουρισμού όμως, σπριζεται στο **πλήρωνε**: πλήρωνε για να φας (συνήθως σκατά), πλήρωνε για να πεις (χοντρά κέρδη **Χέρι με χεεεέρμη** από το εμπόριο νερού), πλήρωνε για να ξεπλυθείς, πλήρωνε για τη σκά, πλήρωνε για το χέσιμο.

Και ναι μεν **στην χειροπεεεδάαα** δεν έφαγε φέτος η βιομηχανία αυτή κανά εξόφθαλο τράκο, όμως οι περσινί κερμενοί στις χρηματιστηριακές ελπίδες έλληνες καταναλωτές **για σιγουριασάα** διακοπών τόνιξαν φέτος στη διαίτα και στη δουλειά. Γιατί έχουν χρέη. Οπότε οι ανά τις παραλίες επιχειρηματίες (χρωμένοι κι αυτοί για **Τώρα ποιάς ξεεερείσει** τους ίδιους λόγους...) μαζί με τους μπάτσους τους έβαλαν στο σημάδι τους κατασκηνωτές. Πότε (και καλά...) για φούντες, πότε για παράνομη κατασκήνωση, πότε για γυμνισμό, **αν θα σ' αφήσουνεεε** πότε έτσι, γενικά.

Είναι κακό να σε ξυπνάει η σκατόφρασα του κάθε μπάτσου, μισό μέτρο από το κεφάλι σου. Είναι άσχημη βία: λες και κοιμήθηκες σε κρα- **οοοόοοπος εγγωωωω** τπτήριο. Είναι χειρότερο που στην παραλία δεν γίνονται οδοφράγματα. Το χειριστό όμως είναι το να τους ρωτάμε πού και πώς θα πάρουμε μια ανάσα.

Όχι για να καλοπιάσει άλλους, αλλά για να εξυτηρήσει δικές του ανάγκες το ελληνικό κράτος έχει εξαγγείλει την "βελτίωση των αντιτρομοκρατικών μεθόδων" του. Υποτίθεται πως η γενική επικεφαλίδα είναι **αντιμετώπιση του οργανωμένου εγκλήματος**. Με τη διαφορά πως το οργανωμένο εγκλημα, σε κάθε του έκφανση, αποτελεί αναγκαίο στοιχείο του κράτους. Όλοι το ξέρουν. Οπότε οι "βελτιώσεις" αυτές θα πέσουν σε άλλα κεφάλια...

Τις πιάνουμε μία μία, όπως έχουν αναγγελλθεί (ανεπίσημα πάντως) ώστε να φανεί περί τίνος πρόκειται.

σκληρυνση κατά κράτος

Α) **Ενεργητική μεταχείριση των κατηγορούμενων που μετανοούν - και δίνον πληροφορίες εναντίον άλλων**. Αυτό είναι αντιγραφή παρόμοιου νόμου που χρησιμοποιήθηκε στην Ιταλία εναντίον του κινήματος και των οργανώσεών του στα τέλη της δεκαετίας του '70. Οι ρουφιάνοι, ό,τι και να είχαν κάνει, καθόριζαν, αρχειοθετούσαν και καταδικάζονταν. Στις συνθήκες εκείνης της γενικής εξέγερσης/παρονομίας ο νόμος δούλεψε: γέμισαν οι φυλακές. Εκ των υστέρων όμως ακόμα και οι εμπνευστές του παραδέχτηκαν πως αυτή η ιδέα μάλλον χειροτέρεψε τις καταστάσεις που ήθελαν να αντιμετωπίσουν. Γιατί μπορούσε ο καθένας, προστοιμαμένος εκ των προτέρων να καρφώσει και να ξεμπερδέψει, να κάνει οτιδήποτε μέχρι να τον δέσουν.

Τώρα για την προμώθηση της ρουφιανιάς δεν χρειάζεται πολλά λόγια. Έτσι κι αλλιώς πρόκειται για ελληνικό εθνικό σπορ.

Β) **Μετατροπή του "σύστασης και συμμορία" από πλημμέλημα σε κακούργημα για τις περιπτώσεις εκρήξεων, εμπρησμών και ανθρωποκτονιών**. Η μολότοφ έχει επανεπιμημένα θεωρηθεί από δικαστήρια "εκρηκτικό", ο εμπρησμός ενός αυτοκινήτου είναι πάντα πιθανός σε μια διαδήλωση, ενώ ο Περίλυα κατηγορήθηκε και καταδικάστηκε κατ' αρχήν και για "απόπειρα ανθρωποκτονίας" - εναντίον μπάτσου. Άρα αυτή η αλλαγή βοηθάει μια χαρά για να φορτώνονται χρόνια σε κόμο που θα δένουν σε οδομαχίες.

Γ) **Τα κακούργηματα θα δικάζονται χωρίς ενόρκους**. Ήταν πάγιο αίτημα των δικαστών. Προφανώς ούτε οι εντολές ούτε οι μίζες που έπαιρναν ήταν αρκετές για να εξασφαλίσουν τα επιθυμητά αποτελέσματα στα μικτά ορκωτά δικαστήρια. Αυτή η αλλαγή όχι μόνο θα "βελτιώσει" τις αποφάσεις των δικαστηρίων, αλλά αποδομήσει και τα εισοδήματα των δικαστικών. Ειδικά εκεί που οι "αθώοι" πληρώνονται καλά...

Δ) **Οι αστυνομικοί δεν θα είναι υποχρεωμένοι να αποκαλύπτουν στις δίκες της πηγής των πληροφοριών τους**. Και άρα και των κατηγοριών τους. Πρόκειται για το διαβόητο "σύμφωνο με πληροφορίες της υπηρεσίας που υποφέρει από επιδεινούμενη κρίση υπερπαραγωγής. Η γενίκευση της **μερικής απαγόρευσης** σαν τρόπου να μοιραστεί ο μισθός (και η πειθαρχία) είναι - υποθέτουν τα αφεντικά - το φάρμακο για το βρακνά τους. (Η ιδέα αυτή είναι πολύ παλιά αλλά δεν είναι τώρα η ευκαιρία για να πούμε περισσότερα).

Εργασία και χαρά

Κάνοντας ένα βήμα πίσω (σε σχέση με το **διευθυντικό δικαίωμα**...) και παρουσιάζοντας μο συναινετική πρόθεση, το κράτος προσπαθεί να αναδιοργανώσει ένα καλό μέρος των σχέσεων εργασίας (δηλαδή εκμετάλλευσης) σύμφωνα με τις κυρίαρχες τάσεις στην ευρώπη και την αμερική. Περισσότερη "ευελξία", καλύτερη προσαρμογή των κύκλων της παραγωγής στις αρρυθμίες των κύκλων καταναλώσεως... Και κυρίως: μείωση της μισθωτής εκμετάλλευσης, που είναι το αληθινό περιεχόμενο της πομπώδους "καταπολέμησης της ανεργίας". Αυτό το τελευταίο, η προσφορά δηλαδή της δυνατότητας μισοκατανάλωσης σε περισσότερους πληθείους, είναι η απονεννοημένη προσπάθεια ενός παγκόσμιου συστήματος που υποφέρει από επιδεινούμενη κρίση υπερπαραγωγής. Η γενίκευση της **μερικής απαγόρευσης** σαν τρόπου να μοιραστεί ο μισθός (και η πειθαρχία) είναι - υποθέτουν τα αφεντικά - το φάρμακο για το βρακνά τους. (Η ιδέα αυτή είναι πολύ παλιά αλλά δεν είναι τώρα η ευκαιρία για να πούμε περισσότερα).

Πριν κρίνουμε τα καινούργια κόλπα που εισπνέεται ο υπουργός εργασίας, πρέπει να θυμηθούμε πού πρόκειται να εφαρμοστούν.

Λοιπόν ο ελληνικός καπιταλισμός έχει ένα πολύ μεγάλο ορίζοντα / απόθεμα **μαύρης εργασίας**, της οποίας η έκταση δεν μπορεί να μετρηθεί με ακρίβεια. Είναι πάντως το λιγότερο το 1/3 της "αγοράς εργασίας". Όλες οι "μη τυπικές σχέσεις εργασίας" που επιτρέπουν στ' αφεντικά να βγάδουν κι απ' τη μύγα ξύγκι, έχουν εφευρεθεί και εφαρμόζονται πάνω από δέκα χρόνια. **Μερική απαγόρευση**, δουλειά με την ώρα, δουλειά με το κομμάτι, δουλειά με το χιλιόμετρο, σπαστό ωράριο, μαύρες υπερωρίες, απλήρωτες υπερωρίες, μισή ή καθόλου ασφάλιση, μειωμένοι μισθοί και μεροκάματα (με κάθε δυνατή και αδύνατη δικαιολογία) ακόμα και κάτω απ' το βασικό, "εργολαβίες" αντί για μισθωτή σχέση, φάγωμα επιδομάτων, φάγωμα αδειών, κυλιόμενες συμβάσεις ορισμένου χρόνου, όλα αυτά και άλλα είναι το δεδομένο ρεπερτόριο "εμπλογών" της εργατικής τάξης στην Ελλάδα σήμερα.

Υπάρχουν έτσι δύο πλευρές στο θέμα "σχέσεις εργασίας". Η μία είναι το **τυπικό σύνταγμα** αυτών των σχέσεων, δηλαδή οι νόμοι που ισχύουν και παραβιάζονται. Η άλλη είναι το **πραγματικό σύνταγμα**, δηλαδή οι πραγματικοί συσχετισμοί δύναμης ανάμεσα στους εργάτες και στ' αφεντικά, που "ορίζουν" το τί γίνεται. Στην Ελλάδα, από τα τέλη της δεκαετίας του '80, αυτά τα δύο συντάγματα έχουν μικρές (αν και κρίσιμες) σχέσεις μεταξύ τους.

δεικνύουν! Και χωρίς να μπορεί η υπεράσπιση να το αντικρούσει!

Ε) **Οι ηχογραφήσεις και οι βιντεοσκοπήσεις από τη μεριά της αστυνομίας θα είναι νόμιμες**. Δηλαδή θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν "στοιχεία". Είχε αρχίσει να γίνεται, έτσι κι αλλιώς.

ΣΤ) **Θα λαμβάνονται μέτρα προστασίας μαρτύρων**. Αυτά που έχουν γραφτεί σαν τέτοια δεν μπορούμε να τα καταλάβουμε. Θα χρησιμοποιούν λέει οι μάρτυρες ψευδώνυμο... Μα αυτό είναι πλαστοπροσωπία! Ή θα μιλάνε με αλλοιωμένη φωνή... Αυτό που κολλάει;

Το μόνο γνωστό παράδειγμα μαρτύρων - φανομάδων (από την πολ-

λή προστασία...) είναι πάλι από τη Γερμανία, όταν προσπάθησαν να περάσουν το στυλ "ο μάρτυρας Χ" (χωρίς όνομα) που δεν εμφανιζόταν στο δικαστήριο αλλά είχε δώσει κατάθεση στους μπάτσους, που είχε ισχύ αποδεικτικού (και προφανώς ατράνταχτου) στοιχείου. Το σχέδιο, που ήταν να πρωτοεφαρμοστεί στη δίκη της "ομάδας του Βούπερταλ" στα τέλη της δεκαετίας του '80 τράβηξε όταν ο "μάρτυρας Χ" αποφάσισε να εμφανιστεί στο δικαστήριο. Για να παραδεχτεί πως η πολύ επιβαρυντική για τους κατηγορούμενους κατάθεση του ήταν προϊόν εκβιασμού (σε βάρος του) από τους μπάτσους... Οι οποίοι του είχαν υποσχεθεί "προστασία" υπό τον όρο να υπογράψει τα δικά τους "στοιχεία", σαν δική του μαρτυρία.

Αν εννοούν τώρα οι έλληνες "αντιτρομοκράτες" κάτι παρόμοιο, τότε η αξία του είναι αντίστοιχη του Δ.

Ζ) **Αίρεται το απόρρητο των τηλεπικοινωνιών για υπόπτους**. Γιατί τώρα ισχύει. Αυτό πάντως παίζει (και αναβαθμίζεται ήδη τεχνολογικά) σε όλη την Ευρώπη, για να πιάνει και το internet και όλα.

Από όλα αυτά τα 4 πρώτα είναι που λύνουν κυριολεκτικά τα χέρια των κατασταλτικών μηχανισμών. Δεν ξέρουμε αυτή τη στιγμή αν θα αποφασιστούν τελικά όλα.

Το Β και το Γ μοιάζουν για σίγουρα. Το Α μπορεί να σκοντάψει σε επιφυλάξεις για το κατά πόσον οι κατηγορούμενοι ρουφιάνοι θα δημιουργούν φανταστικές "πληροφορίες" εναντίον άλλων για να καθαρίζουν. Μπορεί κάλλιστα να μην ψηφιστεί (για να μην μπορούν να το χρησιμοποιούν αυτοδικαίωτα) αλλά να εφαρμόζεται "κατα παρέκκλιση", στη ζούλα, σε επιλεγμένες περιπτώσεις. Σαν extra bonus. Όσο για το Δ, είπαμε. Όπως και για το ΣΤ.

Το ότι παρόμοια μέτρα δίνουν απόλυτη εξουσία στους ματσοδικαστές φαίνεται νομίζουμε. Το γιατί (και εναντίον ποιών) είναι κάπως πιο πολύπλοκο. Παρότι μια χαρά μπορούν να (και θα) εφαρμοστούν εναντίον διαδηλωτών και γενικά κινηματικών ιστοριών, έχουν τόσα άλλα κόλπα που μπορούν ή έχουν χρησιμοποιήσει στο παρελθόν, από τους υπάρχοντες νόμους και τους συνδυασμούς τους...ώστε πρέπει κάπως να την καταλάβουμε τη λύσσα τους.

Τελειώνοντας να το ξανατονίσουμε: τίποτα από τα πιο πάνω δεν έχει ψηφιστεί ακόμα - και δεν έχει σχέση με τους...αμερικάνους!!!!

αναμνήσεις από την εξέγερση Αλγέρι - Οκτώβρης 1988

"Πριν τη μαζική παρέμβαση των ισλαμιστών, αλλά και μετά, οι δρόμοι ανήκαν στη νεολαία των πο φτωκών συνοικιών της πόλης. Δεν ζητούσαν τίποτα, εξέφραζαν μόνο το μίσος και την οργή τους. Σχεδόν όλα τα συνθήματα που φωνάζονταν ξεκινούσαν με "κάτω..." Κάτω οι πλουσίοι, οι επενδυτές, το κόμμα, η αστυνομία. Κάτω η λιτότητα, οι ιδιοκτήτες μετοχών, οι γυναίκες με τα ακριβά κοσμήματα, τα ωραία αυτοκίνητα.

Η ατμόσφαιρα ήταν πανηγυρική - είχε τον αέρα, είκοσι χρόνια μετά, των πο καυτών ωρών του γαλλικού Μάη. Εδώ έβλεπες τις κούκλες από τις λεπτατημένες βιτρίνες να αιωρούνται κρεμασμένες· πο πέρα θέατρο του δρόμου, με μίμηση λαϊκών δικών. Όλα αυτά σε ένα λεπτατημένο κέντρο της πόλης όπου εδώ κι εκεί γίνονταν εκτελέσεις αστυνομικών. Οδηγοί αναγκάζονταν να βγουν και να σπασουν μόνοι τους τα ακριβά τους αυτοκίνητα κάτω από τις επευφημίες και τις ιαχές του κόσμου. Αστυνομικά τμήματα κυριεύτηκαν εξ εφόδου· τα όπλα μοιράστηκαν στον κόσμο.

Αλλά αυτό το πανηγύρι δεν ήταν χαοτικό· μπορούσε να διακρίνει κανείς υποτιπώδεις μορφές οργάνωσης. Πολλές φορές η αρχή και το τέλος μιας διαδήλωσης καθοριζόταν από σφουρίτρες. Η επιλογή των υπουργείων που έγιναν στόχος επίθεσης δεν ήταν επίσης καθόλου τυχαία.

Για τρεις μέρες η περιοχή Beicourt μετατράπηκε σε μια αυτόνομη κομμούνια, με δική της πολιτοφυλακή. Στο προάστειο Boufarik δημιουργήθηκε μια "επιτροπή για τη δημόσια επιμερίδα" που κατέλαβε τα σημαντικότερα δημόσια κτίρια και τις φυλακές, απελευθερώνοντας τους κρατούμενους και παίρνοντας σαν ομήρους τους δεσποφύλακες..."

εφ. Jeune Afrique, 26.10.88

Το καθεστώς

(Ένα απελευθερωτικό κίνημα στην εξουσία, σαν δικτατορία)

Το 1962 το **Εθνικό Απελευθερωτικό Μέτωπο** της Αλγερίας νίκησε οριστικά τον γαλλικό στρατό. Η ανεξαρτησία της Αλγερίας αναγνωρίστηκε - οι διάφοροι Λεπέν επαναπαρίστηκαν. Σαν κυβερνηση το FLN ανέλαβε να αλλάξει τις δομές μιας κοινωνίας και μιας οικονομίας που ως τότε ήταν αποικιακή. Η Αλγερία ήταν ο προμηθευτής της Γαλλίας σε πετρέλαιο, κρασί και τρόφιμα - η βιομηχανοποίηση εμφανιζόταν τώρα σαν το υλικό θεμέλιο της ανεξαρτησίας. Μόνο που ένα τέτοιο άλμα δεν θα μπορούσε να στοχεύει στην ανάπτυξη "εσωτερικής αγοράς". Και φυσικά δεν θα μπορούσε να στηριχτεί σε προϋπάρχουσες δομές. Ο απ' το κράτος "σοσιαλισμός" της Αλγερίας θα είναι εξ αρχής μια "ανεξάρτητη διεθνοποίηση" της οικονομίας της, μια προσπάθεια ακαριαίας ένταξης στον παγκόσμιο καπιταλιστικό καταμερισμό.

Τα βασικά έσοδα της Αλγερικής οικονομίας θα είναι αυτά των πετρελαιοπηγών της: το σύνολο της εκμετάλλευσης του πετρελαίου και των συναφών βιομηχανικών υποδομών θα θεθεί υπό κρατικό έλεγχο. Γύρω απ' αυτόν τον κεντρικής διεύθυνσης τομέα θα αναπτυχθεί ένας μικρός στρατός ιδιωτών μικροεπιχειρηματιών.

Τα προβλήματα θα εμφανιστούν απ' την αρχή. Από την μια μεριά η αλγερινή κυβέρνηση είναι υποχρεωμένη να εισάγει τεχνολογία, εξοπλισμό. Για να αποφύγει την μονομερή εξάρτηση από ελάσσονες προμηθευτές θα ακολουθήσει έναν πλουραλισμό παραγγελιών· με αποτέλεσμα να μην ταιριάζουν μεταξύ τους διαφορετικά τμήματα του ίδιου εργοστασίου...

Από την άλλη επιχειρώντας να χρησιμοποιήσει την εκβιομηχάνιση σαν μέσο διάλυσης των παλιών αγροτικών σχέσεων θα προσανατολιστεί στη βίαιη προλεταριοποίηση, της οποίας η ένταση θα μετριαστεί μόνο από τις μαζικές προσλήψεις στις υπό δημιουργία

βιομηχανίες. Αλλά αυτή η πρώτη μαζική γενιά αλγερινών προλετάρων δεν είναι διατεθειμένη να εργαστεί στους ρυθμούς του τεύλορισμού και τις προδιαγραφές της εργοστασιακής πειθαρχίας. Η αδιαφορία, οι μόνιμες απουσίες, θα πριονίζουν σταθερά την αποδοτικότητα της σοσιαλιστικής εκβιομηχάνησης. Στα τέλη της δεκαετίας του '80, με πολύ φρέσκο ακόμα τον απόηχο της απελευθερωτικής επανάστασης, το τίμημα θα είναι ένα και μοναδικό: η εξάρτηση από τα έσοδα της αγοράς πετρελαίου.

Η έκρηξη στις τιμές του πετρελαίου του '73 (αυτή που θα εγκαινιάσει μια κρίση διαρκείας στον αναπτυσσόμενο κόσμο) για χώρες σαν την Αλγερία θα είναι μάλιστα εξ ουρανού. Το καθεστώς βρίσκει έτσι μια διέξοδο για να συντηρήσει την καπιταλιστική του εφόδο: για κάθε κοινωνικό πρόβλημα είναι διατεθειμένο να αγοράσει μια τεχνοκρατική λύση...

Η κοινωνία

Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '70 ο απ' τα πάνω μετασχηματισμός μιας βασικά αγροτικής κοινωνίας σε μια τυπικά "ώριμη" αστική είχε ολοκληρωθεί. Στις αρχές της επόμενης μόνο το 1/4 των Αλγερινών θα δουλεύει ακόμα στα χωράφια. Ένα τέταρτο ακόμα θα έχει γίνει βιομηχανικοί εργάτες, ενώ το υπόλοιπο μισό θα πλημμυρίσει την "παροχή υπηρεσιών" στις ραγδαία ογκούμενες πόλεις. Παρά τον ταχύρρυθμο εκσυγχρονισμό οι εργαζόμενοι όλων των κατηγοριών θα είναι βασικά άντρες: μόνο το 5,7% θα εμφανίζεται στις επίσημες στατιστικές σαν γυναίκα μισθωτή εργάσια.

Η αλγερινή ενδοχώρα θα χρησιμοποιηθεί σαν το ντεπόζιτο του μετασχηματισμού: κέρια και πρώτες ύλες. Στα 1971 ο Boumediene θα προσπαθήσει να ορθολογικοποιήσει την εγκατάλειψη της υπαίθρου μοιράζοντας κρατική γη σε ακτιμόνες, ενισχύοντας τη

δημιουργία συνεταιρισμών, επιδοτώντας την αγορά εργαλείων και μηχανημάτων, εγγυούμενος ένα σταθερό εισόδημα ανάλογο του βιομηχανικού μισθού, σχεδιάζοντας τέλος την κατασκευή 1000 πρότυπων "σοσιαλιστικών κωιτών" με στάνταρ ζωής επιπέδου πόλης. Ταυτόχρονα όμως θα πρέπει να σπάσει η υπάρχουσα φεατριακή και φιλετικές δόμες. Οα χρπομοποιακή (ή θα ανεκτι...) οποιαδήποτε ιδεολογία, από τον εθνικιστικό σοσιαλισμό μέχρι τον ισλαμισμό, που θα μπορούσε να "εκουχρησισί" τους αγρότες.

Τέτοια σχέδια δεν θα είναι καθόλου εύκολα. Παλιές πλνγές θα ανοίξουν, στη διαμάχη ανάμεσα στους Βερβέρους, που αποτελούν το 1/5 του πληθυσμού, και την κεντρική κυβέρνηση. Υπάρχει παρελθόν: το 1962 - '63, αμέσως μετά την απελευθέρωση, η Kabylie, τη οποία ο αγροτικός πληθυσμός είχε τις μεγαλύτερες απώλειες στην επανάσταση, θα αποσχισει προσωρινά, μέσα από ένοπλη αντιπαράθεση. Η πλνγή της δυσπιστίας των Βερβέρων θα ξαναοίξει όταν το καθεστώς θα εισάγει την αραβική καθαρεύουσα σαν επίσημη γλώσσα, προσπαθώντας να φτιάξει μια εθνικά ισλαμικά ταυτότητα - πράγμα που ερχόταν σε κατευθείαν αντίθεση με τον ιδιαίτερο πολιτισμό των Βερβέρων.

Τίποτα απ' αυτά όμως δεν θα εμποδίσει την μαζική αστικοποίηση. Οι πόλεις, ειδικά οι παλιές, θα μεγαλώσουν με διπλάσιο ρυθμό απ' ό-τι ο πληθυσμός· του οποίου η αύξηση θα είναι αναλογικά η μεγαλύτερη στον κόσμο. Το αποτέλεσμα θα είναι η δημιουργία μιας "διπλής" κοινωνίας στις πόλεις. Ο ένας μισθός του άντρα - πατέρα δεν θα φτάνει με τίποτα για τη συντήρηση της οικογένειας· κατά συνέπεια δουλεύουν όλοι στον διογκούμενο "μαύρο" τομέα. Τα νοίκια αυξάνονται ραγδαία, το ίδιο και οι τιμές των βασικών τροφίμων που πλέον εισάγονται. Τα προϊόντα - παραγωγειονίες ε-πεκτείνονται, και για όσους δουλεύουν νόμιμα δεν είναι καθόλου παράξενο να κάνουν 100 κιλόμετρα τη μέρα, με λεωφορεία, στο πλάνια έλα. Με άθλιες συνθήκες κατοικίας, με ανύπαρκτες βασικές παροχές (όπως του νερού) οι "αρρώστρες των φτωκών" - φυμιάωση, μολύνσεις του πεπτικού - θα αρχίσουν να θεριζουν τους προλετάριους. Στις αρχές της δεκαετίας του '80 το 1/3 των θανάτων οφειλεται σ' αυτάς.

Μέσα σ' αυτήν την ασυξία η νεολαία είναι στη χειρότερη θέση. Σε ένα "αστικό / εκουχρητισμένο" περιβάλλον απ' τη μια - εξαρτημένη οικονομικά από την οικογένεια και σε σεξουαλικά μζέρια απ' την άλλη. Για τους αρσενικούς ο καιρός περνάει καζιούνται· στο δρόμο, στο τζαμί, ή στο γήπεδο.

Ο ανταγωνισμός στη δεκαετία του '80

Το 1974 - 75 ο αλγερινός "σοσιαλισμός" βρισκόταν ήδη σε κρίση. Τα αυξημένα έσοδα από το πετρέλαιο θα επέτρεπαν όμως στο καθεστώς να την κουκουλώνει. Θα είναι οι εργατικοί αγώνες που θα θυμίζουν διαρκώς στη νέα αλγερινή ελίτ πως χτίζει τα παλάτια της στην άμμο. Το καλοκαίρι του '77 θα απεργήσουν οι λιμενεργάτες, οι σιδηροδρομικοί και διάφοροι δημόσιοι υπάλληλοι· τον ιούλιο του '79 θα γίνει μια διήμερη γενική απεργία των ταχυδρομικών. Το πρόβλημα είναι πως το "επίσημο" συνδικάτο (του μονοκομματικού "σοσιαλιστικού" συστήματος) δεν μπορεί πλέον να συγκρατήσει την εργατικά ένταση.

Ως το 1978, υπό τον Boumediene, το καθεστώς θα δίνει, προς τα έξω τουλάχιστον, σταθερό. Ο στρατός είναι η σπονδυλική του στήλη·

οι πιο ενοχλητικοί αντιφρονούντες θα "εξαφανίζονται". Μετά τον θάνατο του Boumediene η κρίση διακρίσεις θα αναδυθει από τα υπόγεια του πολιτικού, σαν και δική του κρίση. Οι φράξεις του κυβερνήντος κόμματος θα συμβιβαστούν στο πρόσωπο του Chadli, παλιού στελέχους αλλά και στρατηγού. Η πολιτική που θα εγκαινιάσει ο καινούργιος πρόεδρος θα είναι ε-πίσης ένας συμβιβασμός, αλλά σιζοφρενικός: από την μια μεριά οικονομικός φιλελευθερισμός, προς όφελος της ιδιωτικής οικονομίας, και από την άλλη πρωτοβουλία αραβοποίησης και ισλαμοποίησης της κοινωνίας, ώστε η φθαρμένη σοσιαλιστικά ιδεολογία του κράτους να αντικατασταθει με μια καινούργια. Οικονομική ελευθερία και παραδοσιακές αξίες· κοινός στόχος και των δύο γραμμών θα είναι πάντως ένα από τα παραδοσιακά του ταξικού εκθρόυ: οι "μαρξιστές". Οι οποίοι, αν και ελάχιστοι, "φτάνε για όλα".

Μέσα στο καζάνι που σιγοβράζει θα είναι το περιβάλλον των πανεπιστημίων, τη δεκαετία του '80, εκεί που θα δημιουργηθούν εμβρυακές μορφές οργάνωσης έξω από τους επίσημους μηχανισμούς: πρωτοβουλίες, επιτροπές, δίκτυα πληροφόρησης. Κατά το καθεστώς όλα αυτά είναι επίσης δουλειές των "μαρξιστών" - υπήρχαν τέτοιοι στα πανεπιστήμια αλλά χωρίς μεγάλη επιρροή. "Εμπροή", αντίθετα, έχουν τα ίδια τα προβλήματα της αλγερινής εκπαίδευσης. Η ε-πιστροφή στις παραδοσιακές αξίες μαζί με τον οικονομικό φιλελευθερισμό μεταφράζεται στην εκπαίδευση σε έμφαση στις τεκνοκρατικές σπουδές ταυτόχρονα με την αύξηση της πειθαρχίας.

Οι μετανάστες από την Ευρώπη - κυρίως την Γαλλία - θα γίνουν οι "αγωγικοί μεταφορές" στην αλγερινή νεολαία του ευρωπαϊκού κοινωνικού φιλελευθερισμού - ειδικά μετά το '68. Η ελεύθερη σεξουαλικότητα, τα ναρκωτικά, οι γυναικείες συμπεριφορές που δεν συμβιβάζονται με την επίσημη αυστηρή ηθική, θα γίνουν τα θέμα της μουσικής Rai που θα γεννηθεί στις αρχές της δεκαετίας στο Oran. Αυτό το "έξω απ' τα δόντια" νεολαιίστικο ρεύμα θα κινηηθει αρχικά από την κυβέρνηση, σαν "ξενόφερτο". Αργότερα όμως η γραμμή θα αλλάξει: η κυβέρνηση θα αρχίσει να οργανώνει η ίδια συναυλίες Rai, σε μια προσπάθεια να προλάβει την έκρηξη του υπόκωφου ηφαιστείου.

Πρόκειται πράγματι για ηφαιστείο. Τον Δεκέμβριο του 1979 ξεκινούν μαζικές κινητοποιήσεις από μαθητές και φοιτητές ενάντια τόσο στην αραβοποίηση όσο και στην εντατικοποίη-ση των σπουδών τους. Τέσσερεις μήνες αργότερα, τον Απρίλιο του 1980, το κίνημα της Άνοιξης, με επίκεντρο την πόλη Tizi Ouzou, πρωτεύουσα της επαρχίας Kabylie, θα αποτελέσει σημείο πολιτικής τομής, τόσο όσον αφορά την ανοικτή κριτική απέναντι στο καθεστώς όσο και την δημιουργία μαζικών και ανεξάρτητων οργανωτικών δομών από το κίνημα. Δεν είναι τυχαίο πως η επαρχία κατοικείται σε μεγάλο βαθμό από Βερβέρους. Η άνοιξη του 1980, με τις μαχητικές διαδηλώσεις, τα οδοφράγματα, τις πυρπολήσεις αστυνομικών αυτοκινήτων, τις ε-

πιθέσεις σε δημόσια κτίρια, θα είναι πράγματι ένα σημείο τομής για τον κοινωνικό ανταγωνισμό στην Αλγερία. Η κυβέρνηση θα αποφασίσει να "απομονώσει" την επαρχία από την υπόλοιπη χώρα. Όμως οι εργάτες του εργοστασίου ηλεκτρικών συσκευών Eniem θα κάνουν απεργία αλληλεγγύης συγκρουόμενοι επίσης με την αστυνομία. Η συνολική απάντηση του κράτους θα είναι η σκλήρυνση. Η εξουσία προσπαθεί να γίνει ακόμα πιο συγκεντρωτική.

Το 1981 και πάλι οι Βέρβεροι θα είναι "ηγήτ προβλημάτων". Επιπλέον όμως ο ισλαμισμός, που έχει αρχίσει να γίνεται ιδεολογική σταθερά για την συνοχή του συστήματος, αρχίζει να "παράγει" την δική του εσωτερική αντιπολίτευση. Το 1981 θα είναι η χρονιά των πρώτων ένοπλων συγκρούσεων ανάμεσα σε αστυνομία και φονταμενταλιστές στη β. Αλγερία.

Το 1982 ξεσπούν συγκρούσεις ανάμεσα σε νεαρούς διαδηλωτές και την αστυνομία στο κέντρο του Oran. Η αφετηρία είναι μια καθιστική διαμαρτυρία μαθητών του λυκείου ενάντια στην εντατικοποίηση - η παρέμβαση της αστυνομίας μετατρέπει τη συγκέντρωση σε οδομαχίες, που απλώθηκαν και στις γύρω κωμοπόλεις. Οι διαδηλωτές δεν ήταν πια μόνο μαθητές αλλά και εκατοντάδες άνεργοι.

Τον χειμώνα 1982/1983 η κρίση οξύνεται, καθώς οι τιμές του πετρελαίου πέφτουν διεθνώς. Προκειμένου να ξαναμοιραστεί το "εθνικό εισόδημα" προς όφελος των ελίτ απελευθερώνονται οι τιμές σε πολλά είδη - αυξάνουν επίσης οι φόροι. Πολλά κρατικά σκέδια για επενδύσεις εγκαταλείπονται, και αντίστροφα δίνεται περισσότερος χώρος για ιδιώτες επενδυτές. Μαζί με την κρίση οξύνεται όμως και η ταξική πόλωση.

Το καλοκαίρι του 1985 οι κάτοικοι της Kasbah εξεγείρονται εξαιτίας των άθλιων συνθηκών ζωής: λείπει ακόμα και το νερό. Οι ειδικές δυνάμεις CNS, φτιαγμένες κατά τα πρότυπα των "αναπτυγμένων" αστυνομιών, επεμβαίνουν άγρια. Σε μια άλλη εξέγερση, στην Ghardeia, με αφορμή τις καθυστερήσεις στην μοιρασιά γης, θα υπάρξουν 2 νεκροί και 56 τραυματίες.

Στα τέλη Οκτωβρίου, ύστερα από έναν ποδοσφαιρικό αγώνα, γίνεται πορεία με λεπλασίες. Το Νοέμβριο διαδηλώσεις των φοιτητών στο Tizi Ouzou αλλά και απεργίες σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και μαγαζιά.

Το 1986 είναι επίσης μια κομβική χρονιά. Έχει προηγηθεί καινούργια πτώση των τιμών του πετρελαίου. Το αλγερινό καθεστώς προσπαθεί να αντιπεθεθεί στον εσωτερικό εκθρό αλλάζοντας το σύνταγμα. Ακόμα περισσότερες ευκαιρίες για την ιδιωτική πρωτοβουλία - και ακόμα περισσότερο Ισλάμ. Ούτε η πρώτη ούτε η δεύτερη μεριά της τανάλας λύνουν κανένα πρόβλημα. Το φθινόπωρο είναι θερμό. Σποραδικές κινητοποιήσεις μαθητών και φοιτητών... Το Νοέμβριο η κατάσταση παροξύνεται με διαδηλώσεις και οδομαχίες, επιθέσεις σε κρατικές επιχειρήσεις, κυβερνητικά κτίρια, εμπρησμούς αυτοκινήτων και λεωφορείων. Διακόσια τουλάχιστον άτομα θα καταδικαστούν σε πολυ-χρονης φυλακίσεις σαν υπαίτιοι των ταραχών. Το καθεστώς θα "δείχνει" σαν εκθρόύς του, ε-

κθρούς της επανάστασης μάλιστα, πότε τους "φανατικούς θρησκόκλητους" και πότε τους "αρ-τηριοσκληρωτικούς", δηλαδή τις διάφορες ανεξάρτητες μαρξιστικές ομάδες. Ούτε λόγος ότι οι καταδικασμένοι προέρχονται από τη δεύτερη κατηγορία.

Η εξέγερση του φθινόπωρου του 1988

Όλα άρχισαν (ή, με πολλές έννοιες: ξαναάρ-χισαν) στα τέλη Σεπτέμβρη στην πόλη Rouiba, 30 κιλόμετρα από την πρωτεύουσα Algier, με την απεργία 8000 εργατών του εργοστασίου κατασκευής φορτηγών SNVI. Αιτίμηά τους ήταν η καταβολή μισθών, καθώς και των επιδομάτων

για τα παιδιά. Αμέσως θα κατέβουν στην ίδια απεργία και οι εργάτες άλλων εργοστασίων στο Arzew, στην Annaba και στο El Hadjar. Η αστυνομία, με στρατιωτική εξάρτηση, θα αποκλείσει το κέντρο της Rouiba, καθώς και τους δρόμους προς την πρωτεύουσα, ώστε να σταματήσει την κάθοδο των απεργών.

Αλλά τις επόμενες ημέρες θα κατέβουν σε απεργίες οι εργαζόμενοι στα ταχυδρομεία (ζητώντας αυτόματη τμηριακή αναπροσαρμογή των μισθών) και οι σιδηροδρομικοί. Η απάντηση του καθεστώτος θα είναι μαζικές απολύσεις: 6000 άτομα, σε σύνολο 21000 απολύονται στους σιδηρόδρομους. Στην απεργία προστίθενται και αυτοί που δουλεύουν στην Air Algérienne - την κρατική αεροπορική εταιρεία. Όλα δείχνουν πως οι απεργίες αυτές συγκλίνουν σε γενική απεργία, την πρώτη από τότε που διάκτικαν οι Γάλλοι από την Αλγερία. Η κυβέρνηση προσπαθεί με "διάλογο" με τα συνδικάτα να πρεμπίσει τα πράγματα. Συζητάει και υπόσκειται αυξήσεις.

Το πρωί της 4ης Οκτωβρίου, ξημερώματα, άγνωστοι μοιράζουν στα ταχυδρομικά κουτιά και αφισκοκολλούν έκκληση για γενική απεργία. Το απόγευμα της ίδιας μέρας αρκετές εκατοντάδες νεολαίοι συγκεντρώνονται έξω από το λύκειο Emir Abdelkader, στο Bab el Oued, που βρίσκεται απέναντι από το κτίριο της γενικής Ασφάλειας. Είναι κυρίως μαθητές, ανάμεσα στα 10 και στα 16. Οα γίνει μια πρώτη σύγκρουση με την αστυνομία, που όμως θα θαφτεί από τα (κρατικά έτσι κι αλλιώς) μμε.

Το πρωί της 5ης Οκτωβρίου, προς γενική έκ-πληξη, πολλά μαγαζιά στην πρωτεύουσα είναι κλειστά. Στις 10.30 οι δρόμοι γεμίζουν με νεο-λαίους που τραγουδούν ένα τραγούδι της επανάστασης. Σε διάφορες γειτονίες της πόλης γίνονται ταυτόχρονες διαδηλώσεις.

Στο Bab el Oued οι διαδηλωτές καταλαμβάνουν ένα αστυνομικό τμήμα, το "monopolix" και άλλα κρατικά καταστήματα. Το απόγευμα γίνονται επιθέσεις σε διάφορα υπουργεία. Το υπουργείο νεότητας και αθλητισμού γίνεται ο κεντρικός στόχος αλληλεπίλληλων εφόδων. Οι διαδηλωσεις εν τω μεταξύ έχουν μετατραπει σε λεπλασίες. Ειδικά το monopolix αδειάζει κυριολεκτικά. Στη συνέχεια πυρπολείται.

Ένα άλλο monopolix, κοντά σε ένα υπουργείο, δέχεται επίσης επίθεση και πυρπολείται.

Ένα τρίτο γλυτώνει τη φωτιά επειδή το υπό-λοιπο του κτιρίου κατοικείται. Τα τρόφιμα είναι σκορπισμένα στους δρόμους. Με μεγάλη τους έκπληξη οι κάτοικοι της γειτονιάς ανακαλύπτουν ότι η κρατική αυτά πολυκαταστήματα είχαν ποσότητες βούτυρο, τυρί και καφέ, όταν τα πρώτα είχαν πάψει να πουλούνται επίσημα εδώ και 8 μήνες, ενώ ο καφές είχε γίνει είδος πολυτελείας....

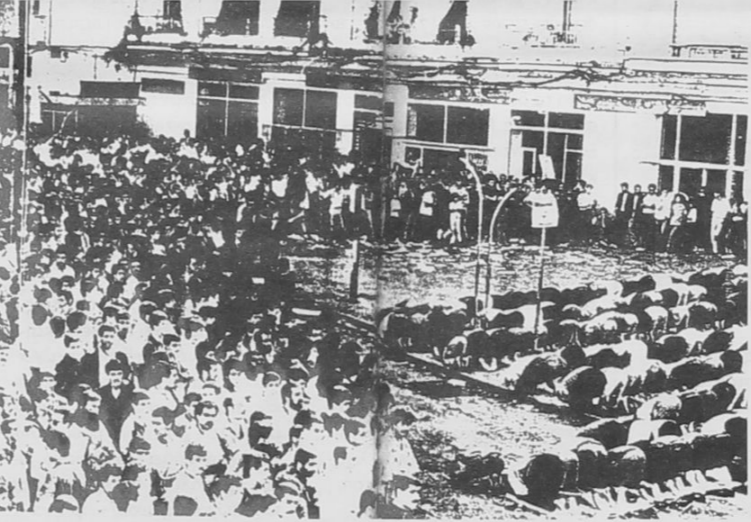
Την Πέμπτη, 6 Οκτωβρίου, χιλιάδες κόσμος βρίσκεται στους δρόμους. Διάφορα υπουργεία καταλαμβάνονται και λεπλατούνται. Τα κρατικά έγγραφα γεμίζουν τους δρόμους, όπου καίγονται αυτοκίνητα. Το μεσημέρι η κυβέρνηση κηρύσσει κατάσταση πολιορκίας, και αναγγέλει μέσω ραδιοφώνου και τηλεόρασης

ότι όλη η εξουσία ασκείται πλέον από τον στρατό.

Το απόγευμα εμφανίζονται τα πρώτα τάνκς και τεθωρακισμένα. Εγκαθίστανται μπροστά από τα δημόσια κτίρια και στις κρίσιμες διασταυρώσεις της πόλης. Ξεκινούν συγκρούσεις με τους εξεγερμένους. Τόσο ο στρατός όσο και η αστυνομία χρησιμοποιούν όπλα.

Η στρατιωτική διοίκηση απαιτεί να γυρίσουν όλοι στα σπίτια τους. Όσο έχει φως η διαταγή δεν περνάει. Το βράδυ ανακοινώνεται απα-

γόρευση της κυκλοφορίας από τα μεσάνυχτα ως τις 6 το πρωί. Αυτή θα τηρηθεί - αν και όλο το βράδυ ακούγονται σποραδικοί πυροβολισμοί από αυτόματα.

Την Παρασκευή 7 Οκτωβρίου, στις 3 το μεσημέρι, εμφανίζονται μερικές χιλιάδες αδελφοί μουσουλμάνοι ανάμεσα στο Belcourt (που γενικά βρίσκεται στα χέρια των εξεγερμένων) και στην πλατεία της 1ης Μάν. Κατεβαίνουν συγκροτημένοι, προσπερνούν τους συγκεντρωμένους νεολαίους, και αρνούνται να "ε-νωθούν" μαζί τους πριν αυτοί (οι νεολαίοι) καθίσουν όλοι στο οδόστρωμα. Διακρίσσονται ότι θέλουν να πρεμπίσουν την κατάσταση. Διαβεβαιώνουν την αστυνομία που βρίσκεται στην περιοχή ότι δεν θα χρησιμοποιήσουν βία, αν δεν αναγκαστούν. Μερικοί ανεβαίνουν στα αυτοκίνητα της αστυνομίας, και χρησιμοποιώντας ντυντούκες επίσης της αστυνομίας,

απευθύνονται στους συγκεντρωμένους. Στρέφονται κατά του προέδρου του Αλγερίου Chadli. Ζητούν να ικανοποιήσει τα αιτήματα των απεργιών. Και να εφαρμοστεί η Schafia....

Ένας υψηλόβαθμος αξιωματικός της αστυνομίας παίρνει ύστερα το λόγο για να διαβεβαιώσει πως η πολιτική ηγεσία, μέσα σε 24 ώρες θα ανταποκριθεί στα "εύλογα αιτήματα". Οι συγκεντρωμένοι αδελφοί μουσουλμάνοι διαλύονται ήσυχα, αφήνοντας τον δρόμο σε εκείνους που τον είχαν και πιο πριν.

Εν τω μεταξύ, την ίδια μέρα, η εξέγερση έχει επεκταθεί και σε άλλες πόλεις: Oran, Blida, Mostaghanem.

Το Σάββατο 8 Οκτωβρίου μερικές ακόμα πό-λεις βρίσκονται εκτός ελέγχου. Annaba, Skikda, Tiaret. Στο Oran οι διαδηλώσεις είναι βίαιες. Στην Blida το κέντρο της πόλης έχει καταστραφεί. Στην πρωτεύουσα Alger γίνονται σποραδικές διαδηλώσεις, καθώς ο κόσμος αποφεύγει να αναμετρηθεί με την αστυνομία και το στρατό, που επίσης κρατάνε αμυντική στάση. Στην Kouba η αστυνομία ανοίγει πυρ εναντίον ενός τζαμιού σκοτώνοντας ή τραυματίζοντας αρκετό κόσμο που είχε πάει να προσευχηθεί στη μηήμη συγγενών που είχαν σκοτωθεί τις προηγούμενες μέρες.

Το βράδυ ο στρατός προσπαθεί να επβάλλει απαγόρευση κυκλοφορίας από τις 8 - σε πολλά μέρη ο κόσμος παραμένει στο δρόμο και μετά. Στο Belcourt ακούγονται όλη τη νύχτα αυτόματα και βαριά πυροβόλα....

Το πρωί της Κυριακής 9 Οκτωβρίου το Αλγέ-ρι ξυπνάει μέσα σε μια δραματική πραγματικότητα. Κανείς δεν ξέρει με ακρίβεια την έκταση του αίματος· όμως το βέβαιο είναι πως όλη τη νύχτα που προηγήθηκε ο στρατός και η αστυνομία πυροβόλυσαν εναντίον οποια-δήποτε συγκέντρωσης. Ένας νεαρός διαδη-

έδρου Chedli. Το Αλγέρι, καθώς νυχτώνει, είναι ήρεμο. Και παγωμένο. Είναι δύσκολο να επικοινωνήσει κανείς με άλλες περιοχές, καθώς ο στρατός έχει απομονώσει τις γειτονίες μεταξύ τους.

Τη Δευτέρα 10 Οκτωβρίου οι αδελφοί μουσουλμάνοι ξαναεμφανίζονται οργανωμένα στους δρόμους. Είναι 3 και μισή νωρίς το απόγευμα όταν μια διαδήλωση περιφρουρού-μενη απ' αυτούς ξεκινάει από το Belcourt για το Bab el Oued. Μαζεύονται περίπου 10.000 άτομα. Οι εκκλήσεις των αδελφών μουσουλμάνων για περμία πάντων τόπο... Χωρίς να ε-μποδιστούν από την αστυνομία φτάνουν στην έδρα της γενικής ασφάλειας. Σκοπός της πορείας είναι να πάρουν τα πτώματα των νεκρών που βρίσκονται εκεί.

Ξαφνικά πέφτει ένας πυροβολισμός από τη μεριά των διαδηλωτών. Αργότερα θα αποδειχθεί πως ήταν ασφαλίτης. Αλλά η αφορμή έχει δοθεί: τα όπλα των μπάτσων που φυλάνε το κτίριο αδειάζουν πάνω στις πρώτες σειρές της διαδήλωσης. Κάτω απο ασταμάτους πυροβολισμούς ο κόσμος υποχωρεί και διαλύεται αλαφιασμένος στους γύρω δρόμους. Οι μπάτσους θα αναλάβουν να περμαζέψουν τους νεκρούς. Είναι τριάντα....

Δύο ώρες μετά ο πρόεδρος του Αλγερίου Chadli εμφανίζεται στη τηλεόραση για το προαναγγελεμένο διάγγελμά του. Δικαιολογεί την δράση του στρατού και της αστυνομίας με τον συνηθισμένο για παρόμοιες δουλειές τρόπο: "Είχαμε μόνο την επιλογή να αφήσουμε τη χώρα να γλυστράσει στο χάος και τον εμφύλιο, όπως συζητήει στη μηήμη μας, ή να επαναφέ-ρουμε την τάξη και να προστατέψουμε τους θεσμούς, τις περιουσίες και τους πολίτες".... Υπόσκειται ένα αόριστο σχέδιο πολιτικών μεταρρυθμίσεων, και αλλαγών στην οικονομία.

Την Τρίτη 11 Οκτωβρίου η τάξη βασιλεύει και πάλι στο Αλγέρι. Στο Belcourt σχηματίζο-νται ξανά ουρές έξω απ' τα monopolix. Τώρα όμως υπάρχουν τα πάντα, σε αφθονία. Ακόμα και είδη που είχαν εξαφανιστεί από την επίσημη αγορά εδώ και χρόνια. Ήρθε το τέλος της λιτότητας; Μπορεί, αλλά για πόσο καιρό; Μια αστυνομικά περνάει δίπλα από μια ουρά, που ξαφνικά αποτελείται σχεδόν μόνο από άν-δρες. Τ'ι' αυτό πέθαναν τα παιδιά μας;" ρωτάει. Μερικοί άντρες βγαίνουν από τη σειρά κλαί-γοντας...

Λίγο μετά την εξέγερση

Κρατώντας τον εαυτό του έξω από το προσκίnio της βίαιης και αιματηρής καταστολής (την οποία διάταξε από τα παρασκίαια), ο Chaldi επιφύλαξε για τον εαυτό του τον ρόλο του "καθαρού" και "ενδιάμεσου" ανάμεσα στην κοινωνία και τον στρατό πολιτικού. Στο τέλος του Οκτωβρίου θα προτείνει και θα γίνει ένα δημοψήφισμα για τον χωρισμό ανάμεσα στο κράτος και το κυβερνήν (μέχρι τότε) κόμμα. Το αποτέλεσμα θα του δώσει ψήφο εμπιστοσύνης....

Η κοινωνικά ειρήνη δεν θα είναι απόλυτη. Αρχές Νοεμβρίου ετοιμάζονται καινούργιες απεργίες, σε περίπου 50 εται-ρίες. Εν τούτοις ένα καινούργιος παράγοντας έχει εμφανιστεί, δίπλα στο κράτος, σαν αυτοτελής: η εμπροή των αδελφών μουσουλμάνων....

Η Αλγερία και η εξέγερση του 1988 δεν είναι μοναδική περίπτωση στον αραβικό κόσμο. Σε μια εκτεταμένη ζώνη, από την βόρεια Αφρική ως την Μέση Ανατολή η δεκαετία του '80 ήταν περίοδος οξυμένων κοινωνικών εντάσεων. Σε όλες τις περιπτώσεις, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, ο μουσουλμανισμός - δηλαδή η θρησκεία - χρησιμοποιήθηκε, μαζί με την καταστολή, σαν μέσο εκτροπής των κοινωνικών αγώνων και σαν παράγοντας σταθεροποίησης των καθεστώτων. Αυτό έγινε όχι βέβια ενάντια στα συμφέροντα των "πολιτισμένων και αναπτυγμένων" κρατών του βορειότερου καπιταλισμού - αλλά με τις ευλογίες τους.

Στη συνέχεια, το υποψιαζόσασε, το "φάρμακο" αποδείχθηκε χειρότερο από την "θεραπεία". Την οποία επιστρατεύτηκε να "θεραπείσει". Μιας και τίποτα δεν άλλαξε ουσιαστικά στη ζωή και την καθημερινότητα εκατομμυρίων πληβίων στον αραβικό κόσμο, η εξαθλίωση έδωσε έδαφος για μειοψυχικές μεν αλλά δυναμικές "ριζοσαστικοποιήσεις" του θρησκευτικού πνεύματος... Λειτουργώντας άλλοτε σαν μακρύ χέρι διάφορων κρατικών υπηρεσιών και άλλοτε σαν η ανεξάρτητη μεταβλητή ενός κοινωνικού πολέμου δίχως ταξική συνειδηση ο *ριζοσαστικός ισλαμισμός* έγινε ο καινούργιος νούμερο 1 εκθρός. Τόσα για τα τοπικά καθεστώτα όσο και για τον αναπτυγμένο καπιταλιστικό κόσμο - που εν τω μεταξύ δεν έπαψε, το αντίθετο, να λιβανίζει τους δικούς θεούς και σταυρούς. Έτσι οι ισλαμιστές στην Αλγερία, αν και κέρδισαν ακόμα και εκλογές, έπρεπε να πυροβολούνται...

Είναι σχεδόν αδύνατο, χωρίς αυθεντικά δεδομένα (και τέτοια δεν είναι φυσικά εκείνα που παρουσιάζει η βόρεια προπαγάνδα) να ξεχωρίσουμε πια τί είναι τί. Τί από τον ριζοσαστικό ισλαμισμό έχει μια κάποια αυθεντική κοινωνικά αναφορά, και τί αποτελεί μια καθαρή μιλιταριστική μηχανή, ορόλογη των κρατών. Όμως είναι απόλυτα βέβαιο πως το συμφέρον όλων των καθεστώτων, τοπικών και μακρινότερων, "τριτοκοσμικών" και "πρωτοκοσμικών", είναι η συντήρηση ακριβώς των θρησκο-μιλιταριστικών μηχανών. Γιατί λειτουργούν σαν αποτελεσματικοί τρόποι κατευνασμού, αποηροσανατολισμού και εσωτερικής καταστολής.

Όπως τότε, το '88, στο Αλγέρι....

Όλο το χρονικό είναι από το Βερολινέζικο περιοδικό Wildcat, no 46, χειμώνας '88 Ευχαριστούμε την Χ για την μετάφραση

Μας σερβίζουν φέμματα πά-ντα, έτσι ώστε η βλακεία και η μεταφυσική στον μεταμοντέρνο κόσμο να κτυπάει κόκκινο. Τι άλλο, φέμματα λοιπόν και για την ιστορία με το πετρέλαιο και την τιμή του. Δύο τρία πράγματα βασικά, για να ξέρι κανείς:

- Στις τιμές του πετρελαίου το ποσοστό που πάει στις πετρελαιοπαραγωγές χώρες (διάφορα ο-λοκληρωτικά ή μισο-ολοκληρω-τικά καθεστώτα συνήθως) είναι περίπου 15%. Ένα ποσοστό από 50% έως 75% είναι οι φόροι, που πηγαίνουν στα κρατικά ταμεία των χωρών κατανάλωσης. Τα υ-πόλοιπα είναι ο τζίρος των εται-ρειών επεξεργασίας και διανο-μής.

ρα από τις πρόσφατες διαμαρ-τυρίες διάφορων επαγγελματι-κών κλάδων, είναι το λιγότερο (συγκριτικά) εξαρτημένο ενερ-γειακά κράτος από το πετρέλαιο, τουλάχιστον στην ευρώπη. Έχει το μεγαλύτερο ποσοστό κάλυ-ψης με πυρηνική ενέργεια.

- *Εξάρτιας της παραγωγικής ανα-διάρθρωσης η ενέργεια γίνεται ολοέ-να και στρατηγικότερος τομέας όχι μόνο της οικονομίας αλλά και της κα-θημερινής ζωής. Σκεφτείτε ένα black out για να καταλάβετε πως (κυριολεκτικά) τίποτα δεν θα "δου-λεύει". Το να γίνονται παιχνίδια στη νούμερο ένα άρθρωση του κεφάλαι-ου και του κράτους σημαίνει...; Τι ά-ραγε; (Είμαστε αδιάβατοι στο θέμα)*

Ο αμερικάνικος στρατός (που είναι και στο Κόσσο) είναι ως γνωστόν το πρότυπο του ελληνικού. Τι κάνουν λοιπόν οι δόσκαλοι εκεί πάνω; Ε, προστατεύουν τους αλβανόφωνους εναντίον των σέρβων, όπως καταχέ-λουν οι εδώ αντιμπεριαλιστικοί κύ-κλοι. Να, κάπως έτσι:

Στην αναφορά υπογραμμίζεται ότι οι ανώτατοι Αμερικανοί αξιωματικοί που υπηρετούσαν εκεί έδειχναν να είναι «έ-μτοιμοι για καθύ» και φαίνεται ότι «συ-μπαθούσαν» περισσότερο τους Σέρβους, οι οποίοι αποτελούσαν το ένα τρίτο του πληθυσμού. Η έρευνα διετάχθη από τον επιτε-λάρχη στρατηγό Σινόνκι, μετά την α-παγγελία κατηγοριών για βιασμό και δολοφονία μιας μικρής Αλβανίδας εν-αντίον του λοχαγού Φρανκ Ρόνγκι. Και οδήγησε στην τιμωρία πέντε στρατιω-τών και τεσσάρων αξιωματικών, χωρίς ωστόσο κανείς από αυτούς να περάσει από στρατοδικείο.

Το ελληνικό στρατόπεδο απασχολεί έναν αριθμό γυναικών (Σερβίδων) - για τη λάτζα, την καθαριότητα, κλπ... Επειδή αυτές θεωρούνται "καθα-ρές"...

Τώρα σε ποιά θέση τοποθετου-νται αυτές οι γυναίκες, όπως και οι υπόλοιπες, οι "άρρωστες" (Αλβανίδες, Κοσσοβαρες, Βουλ-γάρες, Ρουμανές, Ουκρανές, Μολδαβές, Ρωσίδες, πιθανοτατα και Σερβίδες,...) των "σεξουαλι-κών παροχών" από την άποψη του περυσινού "πολέμου" μεταξύ NATO και Μιλόσεβιτς, το αν δη-λαδη ανηκουν στους "νικητές" ή στους "ηττημένους" και το γιατί, αυτό είναι κάτι που μπορείτε να το κρίνετε μόνοι / μόνες σας.

Το "κυπριακό" ποιανού "πρόβλη-μα" είναι τελικά; Ελληνοτουρκικό; Γερμανοαμερικάνικο; Ελληνοαμερι-κανικό; Ευρωτουρκικό; Ρωσοαμερι-κανικό; Ρωσοευρωπαϊκό; Αγγλωρωσι-κό; Οποιανου και νάναι, έχει πέσει στις πλάτες μιας φτωχής πλην τιμής κυβέρνησης το βάρος να βάλει τα χέρια της στη "λύση" του. Και πιθα-νολογούμε πως κάποιοι, εκεί στα ψη-λά κλιμάκια της ελληνικής κυβερνη-τικής φτώκιας και τιμιότητας, θα βα-ράνε το κεφάλι τους που δεν το πρό-βλημα δεν "λύθηκε" αυτό τα 25 χρό-νια. Πώς; Μα με την επίσημη ανα-γνωρίση από τη μεριά ελλήνων και ελληνοκυπρίων του αποτελέσματος της σύντομης δικτατορίας τους το '74: το ότι στην Κύπρο υπάρχουν δύο κράτη.

Όμως ουδέν κακόν αμιγές καλού. Χάρη σ' αυτήν την εκκρεμότητα μο-ρούμε κι εμεις οι περιθωριακοί να μελετήσουμε το πόσο και πως θαρί-νει η ιδεολογία πάνω στην πολιτική τουκράτους.

Είμαστε σίγουροι πως ο ελληνι-κός εκσυγχρονισμός πατριωτι-σμός πολύ θα ήθελε να φωνάζει δυνατά (και να πράξει αναλό-γα....) πως συμφέρι σήμερα να αναγνωριστούν δυο διαφορετι-κά κράτη στην Κύπρο, ώστε το κράτος του νότου να αρπάξει α-περίσπαστο, χωρίς να κουβαλάει το "πρόβλημα". Τις ευκαιρίες που του προσφέρονται.... Αλλά σε ποιους να το πει; Σ' αυτούς που έχουν γαλουχηθεί με το "όλη) η Κύπρος είναι ελληνική";

Το γεγονός πως πολύ πρόσφατα, ταυτόχρονα σε Ελλάδα και κύπρο, α-ποφασίστηκε να "αποδοθούν τιμές ηρώων" σε εκείνους που έκαναν τις σφαγές αμάχων τουρκοκυπρίων στα χωριά Κοφινού και Άγιοι Θεόδωροι, το 1964 ίσως σημαίνει: δεν το παίρ-νετε απόφαση πως ότι ήταν να γίνει με το "κυπριακό πρόβλημα" έγινε α-πό το 1963 ως το 1974;

Το έχουμε δεδομένο πως ο εκ-συγχρονισμένος πατριωτισμός στην Ελλάδα έχει το πλεονέκτη-μα της πολιτικής εξουσίας αλλά και το μειονέκτημα της ιδεολογι-κής "περιθωριακότητας". Είναι δύσκολο - για να μην πούμε αδύ-νατο - να "λύσει το κυπριακό" α-λλα μέγας αλεξάνδρος (κόβοντας τον κόμπο στη μέση) χωρίς να κατηγορηθεί, από τον παραδο-σιακό πατριωτισμό, για προδο-σία. Και είναι δύσκολο να υλο-ποιήσει στο μέγιστο τα ιμπερια-λιστικά του σχέδια χωρίς να "λύ-σει το κυπριακό" ακριβώς μ' αυ-τόν τον τρόπο. Αναγνωρίζοντας πως έχει λυθεί εδώ και 26 χρό-νια.

Μάγοι δεν είμαστε, ούτε και προ-φήτες. Αλλά δεν θα μας κάνει καθό-λου εντύπωση αν ο κύκλος της "εκ-συγχρονιστικής πολιτικής" κλείσει με λάβαρο το "κυπριακό".

Είναι άλλωστε τόσο πολλοί πια σ-νακατεμένοι με τη "λύση του προ-βλήματος" ώστε τι να πιαστούν έ-να φτωχό εκσυγχρονιστικό team;

σημειώσεις για έναν αιώνα #A

Σκεφτήκαμε: μήπως προχωράμε ξυπόλητοι στ' αγκάθια; Σ' αυτήν εδώ την εφημερίδα είναι που έχουμε γράψει και ξανα-γράψει οτι ζούμε σ' εποχή αναδιάρθρωσεων. Ριζικής αλληλαγής μο-ντέλου κυριαρχίας. Ριζικής αλληλαγής μοντέλου στην οργάνωση του κα-πιταλισμού, του κράτους... Μια κουβέντα είναι να το ήξει κανείς. Για την επαναστατική, θεωρητική και πρακτική, κριτική το δύσκολο είναι αυτό: ή θα είναι επίκαιρη ή δεν μπορεί να υπάρξει. Κι αυτό σημαίνει ότι πρέπει να παρακοιθούουμε στενά, έγκαιρα και έγκυρα τέτοιες ρι-ζικές αλληλαγές. Που συμβαίνουν μια φορά στα 150 χρόνια.

Σκεφτήκαμε: να φάει η μύγα σίδερο; Στα ως εδώ τρία χρόνια έκδοσης της 3ης γενιάς ξέρουμε ότι έχου-με υπάρξει, από την άποψη των στόχων που έχουμε αναγνωρίσει α-πέναντί μας, ακριβώς εντός εποχής. Ξέρουμε ακόμα πόσο αποσπα-ματικο είμαστε αναγκαστικά. Και σε γενικές γραμμές, δυστυχώς, θα συνεχίσουμε να είμαστε. Ίσως στον ίδιο βαθμό μ' εσάς, ίσως περ-ρισσότερο, ίσως λιγότερο. Ένα είναι το σίγουρο. Η θεωρητικοπρακτική συνοχή δεν είναι έργο ταχυδακτυλουργών. Μοιραζόμαστε ευθύνες μαζί σας. Ακόμα κιαν (κάνετε ότι) δεν το ξέρετε.

Για να γυρίσουμε στο θέμα μας. Κρίναμε ότι τώρα πρέπει (για μας αθη-λά και για σας) να γίνουμε σε κάποια τουλάχιστον ζητήματα συστη-ματικότεροι. Το αποτέλεσμα αυτής της απόφασης είναι οι 4 σελίδες εδώ, με τον γενικό τίτλο που φιγουράρει από πάνω. Τρία θέματα δια-θέξαμε να στριμώξουμε στο χαρτί σ' αυτή τη φάση. Με τη μορφή σημειώσεων.

- Για το πως οι μέθοδοι προώθησης των εμπορευμάτων (μήντια, διαφήμιση, κλπ) έχουν δημιουργήσει κίθλας έναν κοινωνικά "και-νούργιο τρόπο σκέψης"....
- Για το πως οι βιοτεχνολογίες αναδιάρθρώνουν σώματα και μυαλά...
- Για το πως οι πρακτικές της κατανάλωσης έχουν διευρύνει αθλή και μεταμορφώσει ποιοτικά τον ορίζοντα της εκμετάλλευσης....

Τώρα όλα αυτά μπορεί να σας φανούν λίγο περίεργα. Ή και κάπως δύσκολα. Εντά-ξει. Κι εμάς έτσι θα μας φαίνονταν. Όμως δεν πρέπει να ξεχνάμε (ξεχνάτε) ότι κά-που εκεί "ψηλά", στις κορυφές των πυραμίδων εξουσίας, υπάρχουν αρκετοί που μας (σας) θογαριάζουν σαν ακίνδυνα διανοητικά πλέμπα. Ανίκανη να σκεφτεί οτι-δήποτε πέρα από το πως θα φέει και πως θα γαμήσει. Δεν θα πρέπει ακόμα να ξε-χνάτε (ξεχνάμε) ότι κάπου στη μέση αυτών των ιεραρχιών επήγχοι υπάρχουν πο-λύ πληρύτεροι που φροντίζουν να είμαστε, οπωσδήποτε στο μυαλό, μια πα-ραλληλαγή των σκουπιδιών που μας τριγυρίζουν.

Οπότε.... Μπορεί τα τρία θέματα που διαθέσαμε να μην είναι "κλασσικά" (αν και εί-ναι κάτω από τη μύτη μας...) Μπορεί οι σκέψεις που θα κάνουμε φωναχτά να μην είναι η τελευταία κουβέντα που θάβγει κανείς (και δεν πρέπει να είναι...) Όμως δεν έχουν σχέση με τα σκατά που μας (σας) ταίζουν από παντού. Δικοί μας (σας;) οι συλλογισμοί, δικά μας (σας;) τα συμπεράσματα. Και προπαντός: δικές μας και δικές σας οι αιτίες.

Αυτά συγκεκριμένα στις 4 σελίδες εδώ. Θα προχωράμε με συνέ-χειες. Μην φωνάζετε: θα προσπαθήσουμε να διαβάζονται οι ενόπτες κάθε φύλλου και αυτοτελώς.

Σκεφτήκαμε: Μα τις χίλιες καθοκαβουρ-ντισμένες τράπεζες ας κάνουμε κάτι αθη-θινά ανάρμοστο! Ας πιάσουμε την εποχή μας από τα κέρατα!!!

αποδιάρθρωση

π λ η ρ ο φ ο ρ ι ώ ν

- Οι υμνήοι φόροι στα καύσιμα "δικαιολογούνται" σαν κρατικά έσο-δα για την προστασία του περιβάλλο-ντος... Ξέρετε τώρα: αγορές όπλων, μισθούς πολιτικών, καρabanάδων, μπάτσων, δικαστών κλπ. Το κρατικό οικοσύστημα... Το επιπλέον σημαντι-κό είναι πως τα φεινά κρατικά έσο-δα από την "υψηλή τιμή του πετρε-λαιού" - άρα από τους αναλογικά με-γαλύτερους φόρους - προκύπτουν πάνω σε προϋπολογισμούς που σχε-διάστηκαν πέρσι, με σημαντικότε-ρες χαμηλότερες τις τιμές. Είναι δη-λαδή bonus....

- Οι τιμές του πετρελαίου δεν διαμορφώνονται δίπλα στα ηη-γάδια εξόρυξης, αλλά στα χρη-ματιστήρια του Λονδίνου και της Νέας Υόρκης. Όπως όλων των στρατηγικών εμπορευμάτων. Και εκεί διάφορα συμβαίνουν. Πά-ντως η πετρελαική παραγωγή εί-ναι όση το '98. Που οι τιμές ήταν στο 1/3

- Η μείωση των φόρων στα καύσι-μα βόλευσε τις εταιρείες, που φοβού-νται - διαφορετικά - μείωση της κα-τανάλωσης. Δεν βολέει όμως τους κρατικούς προϋπολογισμούς. Από την άλλη υπάρχει το θέμα του πλη-θωρισμού. Αλλά αυτός μαγειρεύεται.

- Το χαλλικό κράτος, του οποί-ου η κυβέρνηση μείωσε τους φό-ρους καυσίμων κατά 15% ύστε-

Τί θα κάνει το ελληνικό κράτος αυτά τα επιπλέον έσοδα; Θα ρε-φάρει εν μέρει τη χασούρα του από τη φορολόγηση των μειωμέ-νων φέτος χρηματιστηριακών παιχνιδιών. Με τα υπόλοιπα θα προστατέψει το περιβάλλον: θα αγοράσει 56 πυραύλους αέρος εδάφους, τύπου Κρουζ, γαλλο-βρετανικής παραγωγής. Με βε-ληγκές 600 χιλιόμετρα. Ε, και λοιπόν: το οικοσύστημα που έχει αναλάβει να προσέχει το ελληνι-κό κράτος είναι κάπως μεγαλού-ταικο.

Καινούργια όπλα, και πυραύλους (μικρότερου βεληκεούς αυτή τη φορά) αγοράζει και το κυπριακό κράτος - αυτό, τέλος πάντων, που φέρεται σαν τέτοιο. Αναγκαία η δα-πάνη. Γιατί έκανε πρόσφορά σε "ευ-ρωπαϊκές δυνάμεις" να τους προ-σφέρει, εν όψει του ευρωστρατού, διευκολύνσεις στο νησί.... Πρέπει να "έχεις τον τρόπο" σου για νάσαι φι-λόξενος σε τέτοιες περιπτώσεις.

★
Η "ελληνική δύναμη" έφυγε α-πό την Αλβανία. Διώχτηκε ευε-νικά δηλαδή. Οι λόγοι; Άχρω-στοι, αλλά δεν θα πρέπει να είναι ασήμαντος ο "ανθελληνισμός" μεριδίας της αλβανικής κοινω-νίας. Οι ακάριστοι! Τέλος πά-ντων.

Οι φύλακες του ντόπιου αντιμ-περιαλισμού πάντως δεν θα πρέπει να δυσανεστηθούν απ' αυτήν την εξέλιξη. Τετρακόσιοι τριάντα (τουλάχιστον) από τους μισθοφόρους κατοχής της Αλβανίας πήγαν στο Κόσσοβο. Στο Ουρόσβεατς, υπό τις διατα-γές του αμερικάνου στρατηγού. Διακριτικά και σταθερά αυξάνει το εκεί ελληνικό στρατιωτικό τμήμα. Αναλαμβάνοντας μάλι-στα περισσότερες ευθύνες.

Για τους καλούς υπάρχει κά-ντα δουλεία.

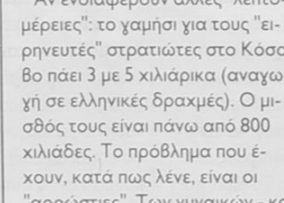
Δεκάδες ήταν αυτοί που κατέθεσαν στην ειδική επιτροπή, και σε όλες τις μαρτυρίες περιγράφεται κατάχρηση δύ-ναμης και εξουσίας από τους Αμερικα-νούς. «Μερικοί έφτυναν τους ντόπιους, τους έσπρωξαν στους δρόμους, περ-νοκλούσαν τις γυναίκες και γενικά συμπεριφέρονταν σαν βάρβαροι», κατέ-θεσε ένας από τους στρατιώτες. Μια π-μέρα, όταν οι δρόμοι της Βιτίνα ήταν γεμάτοι κόσμο-υποστηρίξε ένας άλλος μάρτυρας-, Αμερικανοί στρατιώτες -με-ταξύ αυτών και ο καταδικασμένος σε ι-σθρία Ρόνγκι- «επιτέθησαν σε πολλές γυναίκες, τους έπιασαν τα οπίσθια και διάφορα άλλα σημεία του σώματός τους και τους μιλούσαν προσβλητικά».

Τη μαρτυρία επιβεβαίωσε και ένας πολίτης, μεταφραστής για την ΚΓΟΒ, που είπε ότι είδε πολλές φορές στρα-τιώτες ηλικίας από 15 έως 25 ετών και να περνούν χειροπέδες στους άνδρες συγ-γενείς τους που έπεισαν να τις βου-θασουν. «Στη συνέχεια τους καστούρι-ζαν ή τους φρονόκοπιούσαν στην κοι-λιά».

Συνθιμισμένη πρακτική τους ήταν ε-πίσης να ρίχνουν προειδοποιητικές βο-λές στον αέρα ή να πυροβολούν εναν-τίον όσων αρνούσαν να σταματήσουν το όχημά τους για έλεγχο. Ήταν ρου-τίνα -ανέφερε ένας μεταφραστής του στρατού- να διατάζουν τους ντόπιους, γυναίκες και παιδιά, να χαπλώνουν με το πρόσωπο στο έδαφος για περισό-δο.

(Το απόσπασμα από τον Επεν-δυτή 23/9/2000).

Μα γίνονται τέτοια πράγματα από ειρηνευτικούς στρατούς; Στο Κόσσοβο, Εναντίον εκείνων που "προστατεύουν"; Για όνομα του θεού.... Ευτυχώς που δεν α-νακατείνονται τα ελληνικά παλ-ληκάρια.... Ευτυχώς που το μόνο που τα απασχολεί είναι να ηγηά-νουν τα παιδιά στο σχολείο....

Αν ενδιαφέρουν άλλες "λεπτο-μέρειες": το χαμήσι για τους "ει-ρηνευτές" στρατιώτες στο Κόσο-βο πάει 3 με 5 χιλιάρικα (αναγω-γή σε ελληνικές δραχμές). Ο μι-σθός τους είναι πάνω από 800 χιλιάδες. Το πρόβλημα που έ-χουν, κατά πως λένε, είναι οι "αρρώστεις". Των γυναικών - κα-ταλαβαίνετε.

Χαρτογραφήθηκε το ανθρώπινο DNA. Να μια είδηση που προκαλεί ρίγος, με την φαντασμαγορία που της αναλογεί. Οι αιτίες αυτής της τελευταίας θα μείνουν ου-σιαστικά άγνωστες για τα πλήθη των υπηκόων. Αν είχε διατρανωθεί η χαρτογρά-φηση της επιφάνειας του Κρόνου η συγκίνηση θα ήταν η ίδια; Τα νουκλεοτίδια εί-ναι πολύ μικρά για να είναι χειροπιαστά. Ίσως όχι η αόριστη ελπίδα πως πολλά μι-στικά ζωής, χρήσιμα στον καθένα, πρόκειται να γίνουν γνωστά σε λίγο. Εν τω μεταξύ τα φανερά της ζωής θεωρούνται ξεπερασμένα.

Σχεδόν τελειώνει λοιπόν το παγκόσμιο ερευνητικό πρόγραμμα που ξεκίνησε πριν 13 χρόνια, υπό την υψηλή εποπτεία της κυβέρνησης των ΗΠΑ, με την συγχρηματοδότηση ασφαλιστικών και άλλων επιχειρήσεων. Η ακριβότερη ερευνητική αποστολή, κόστους τουλάχιστον 3 δισεκα-τομμυρίων δολαρίων. Ακριβότερη από το σύνολο των διαστημικών προ-γραμμάτων των ΗΠΑ. Τα έξοδα δεν κάνουν εντυπωσιακότερο το κα-τόρθωμά: δικαιολογούν όμως εν μέρει τα πανηγύρια. Μια καινούργια ε-ποχή αρχίζει.

Υπάρχει ωστόσο ένα ψέμα. Θ' αρχίσουμε ακριβώς απ' αυτό. Γιατί αν και επιφανειακό από πρώτη ματιά θα αποκαλυφθεί θεμελιώδες: αυτό του-λάχιστον σκεφτόμαστε. Ό,τι και να σημαίνει η λέξη "χαρτογράφηση" (ή μια άλλη που χρησιμοποιήθηκε επίσης: "αποκωδικοποίηση"), θέμα που είναι είναι επίσης σοβαρό, δεν καταγράφηκε το ανθρώπινο DNA. Πα-ρά μόνο ένα ποσοστό του περίπου 3%. Η διάφορα είναι σημαντική, σε σχέ-ση με τις θριαμβολογίες. Κάπου στα ψιλά της πληροφοριοποίησης, στα πολύ ψιλά είν' αληθινή, υπήρξε η παραδοχή. Μα έτσι κι αλλιώς, από την αρχή της επιχείρησης, αυτός ήταν ο στόχος: το 3%. Το υπόλοιπο 97% θε-ωρείται ανενεργό. Από επιστημονική άποψη άνευ ουσίας, άνευ σημασίας.

Ο κοινός νους, αν δεν έχει σμπαλαλιστεί από την γαλαξοπράσινη α-κτινοβολία της τηλεόρασης (πράγμα δύσκολο αλλά όχι ακατόρθωτο) δι-κιοιούται να απορήσει. Δεν υπάρχει ιστορικό προηγούμενο επιστημονι-κής γνώσης με ανάλογο περιεχόμενο. Δεν υπάρχει όμως και εύκολο πα-ράδειγμα πεποίθησης πως από ένα τέτοιο μυστικό, όπως το ανθρώπινο γονιδίωμα, έχει αξία μόνο το ένα τριακοστό, κι ακόμα λιγότερο. Μόνο στην εξόρυξη πολύτιμων πετρωμάτων μπορεί να βρεθεί κάτι παρόμοιο. Ανακαλύφθηκε λοιπόν ένα διαμάντι μέσα σ' ένα βουπό πέτρες; Μια τέτοια παρομοίωση είναι αληθινό φάντασμα στα μυαλά των επιστημόνων της ζω-ής. Εν τω μεταξύ η εύλογη απορία για το πως και πως συμβαίνει να κου-βαλάμε τόσο σκόρπο κι άχρηστο DNA έχει κάποιες, όχι πιθανικές, εξη-γήσεις. Που δεν αλλάζουν, το αντιθετο τονίζουν το βασικό γεγονός. Ότι ά-

σχετα με την χαρτογράφηση ή μη οι σχετικές με το θέμα ρητορείες ε ί ν α ι υ π ο - θ έ σ ε ι ς . Είναι θεωρίες. Κι όχι η πραγματικότητα. Η διάκριση ανάμεσα σε *χρήσιμο* και *σκουπιδαριό* DNA κάποια ωραία ημέρα θα καταρρεύσει. Γιατί απλού-στατα είναι θεμελιώδες γελόια. Εν τω μεταξύ θα έχει προκαλέσει άπειρο πόνο.

Να πάντως, σε συντομία και καθαρά, τα καθέκαστα των πρόσφατων βιοτε-χνολογικών εορτασμών: στη βάση μιας θεωρίας (η οποία, όπως συνήθως, δεν χρει-άζεται τόσο να "αποδειχθεί" όσο να εφαρμοστεί) χαρτογραφήθηκε εκείνο το μέ-ρος του ανθρώπινου DNA για το οποίο υπάρχουν βάσιμες ελπίδες ότι θα κάνει την θεωρία αξιόπιστη. Και εμπορική. Όχι ασυνήθιστη κατάσταση μεταξύ των επιστημόνων που φημίζονται για την εξειδικευμένη ηλιθιότητά τους. Μιας κι έτσι έχουν τα πράγ-ματα, είναι κανείς άλλος πέρα από εκείνους που ανακατεύτηκαν με την χαρτογρά-φηση που θα ήθελε να πανηγυρίσει;

Το να φτιαχτεί μια υ π ο θ ε σ η στη βάση της οποίας μπορούν να γίνουν ύπερα εκείνες οι "ανακαλύψεις" που θα την ισχυροποιήσουν, και που αργότερα θα την κάνουν β ε θ α ι ό τ η τ α - ώστε να εγκατασταθεί πανηγυρικά στο θρόνο του πραγ-ματικού, αυτό είναι κάτι κοινότυπο στον επιστημονικό κόσμο. Η δόξα διαρκεί πά-ντα μέχρι να φτιαχτεί μια καινούργια υπόθεση. Ένας καινούργιος κύκλος ανακα-λύψεων, διαπιστώσεων και βεβαιοτήτων, που εκθρονίζει τους προηγούμενους νι-κητές. Αφήνοντας τους με μια ένδοξη ή αδοξη συνταγή μέσα στην ιστορία.

σημειώσεις για έναν αιώνα #A

Γι' αυτό αξίζουν δυο λόγια για την "χαρτογράφηση" ή την "αποκωδικοποίηση" του DNA. Παρά τους περι του αντιθέτου όρκους των επιστημόνων καμιά υπόθεσή τους δεν είναι καθαρή από ιδεολογία. Κι αυτές οι δύο λεξούλες που τόσο αθώα ήσαν τη θέση τους στο πλευρό των κυττάρων μας είναι το νύχι απ' όπου ξεχωρίζει κανείς το λιοντάρι. Όχι οι μοναδικές αλλά οι πιο προσίτες σε μας σηματοδότες της ιδεολογίας που περιέχεται στις βασικές υποθέσεις της βιοτεχνολογίας. Και των κατοπιτών κατορθωμάτων της.

Την διπλή έλικα του DNA την ανακάλυψαν το 1953 οι Φράνσις Κρικ και Τζέιμς Ουότσον. Ήταν το ευτυχές τέλος ενός χημικού κυνηγητού μέσα στα κύτταρα που είχε ξεκινήσει κατά τη διάρκεια του Β παγκοσμίου πολέμου. Μπορεί και λίγο νωρίτερα, αφού μόλις στα 1944 το μακρομόριο του DNA χωρίς να είναι ορατό είχε θεωρηθεί η έδρα της κληρονομικότητας. Δόθηκε έτσι το οριστικό σινιάλο για το κυνήγι του "κρυμμένου θησαυρού". [Το γιατί η κληρονομικότητα και οι διαδικασίες της έχουν υπάρξει ένας σημαντικός πολιτικός και επιστημονικός στόχος εδώ και τουλάχιστον έναν αιώνα θα το δούμε σε επόμενη σημείωση. Επίσης ο Β παγκόσμιος πόλεμος σα "σχολεύιο" επιστημονικής πρόδου θα έρχεται τακτικά στην ιστορία. Τιποτα δεν είναι τυχαίο.]

Το ίδιο σημαντικό με την ανακάλυψη της διπλής έλικας ήταν ωστόσο ο τρόπος που χρησιμοποιήθηκε για να την περιγράψουν. Δανειζόμενοι οι Κρικ και Ουότσον την ορολογία και το ιδεολογικό σύστημα μιας καινούργιας τότε (και εντελώς άσχετης με τη βιολογία ή τη χημεία) επιστήμης, της κυβερνητικής, παίρνοντας τις έννοιες της και τις ιδεο-θεωρητικές της προϋποθέσεις, αναφέρθηκαν κατευθείαν στα πλεγμένα μακρομόρια του DNA σαν "κώδικες", που "προγραμματίζονται με χημικές πληροφορίες". Τις οποίες οι ειδικοί οφείλουν να "αποκωδικοποιήσουν". Τίποτα παράξενο κατ' αρχήν. "Ανακάλυψη" χωρίς "γλώσσα" να την περιγράψει, να την ονοματίσει, να την πλάσει, να την οργανώσει, δεν γίνεται. Κάπως έτσι δε συνέβει εξάλλου να μείνουν οι ιθαγενείς πληθυσμοί της αμερικάνικης ηπειρού με το όνομα "ινδιάνοι"; Επειδή ένας ισπανός "ανακάλυψε" (όπως νόμιζε) πριν 500 χρόνια στα μέρη τους έναν ανατομότερο δρόμο προς τις Ινδίες... Ναι! Άρα το ιδεο-πλαίσιο που αφορά την "ανακάλυψη" γίνεται συχνά ισχυρότερο απ' αυτήν την ίδια!

Ιδού λοιπόν που το κατόρθωμα του 2000 δεν είναι παρά η λογική και τεχνική εκδούλευση των απογόνων ενός θεωρήματος στους εφευρέτες του. Κύριοι Κρικ και Ουότσον: η "αποκρυπτογράφηση" εξετέλεσθη!!

ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ, ΤΗΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΑΣ, ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Δεν είναι η πρώτη φορά που μια επιστημονική υπόθεση αφομοιώνει για λογαριασμό της ένα άλλο θεώρημα που ζητυλιγεται σε άλλο, άσχετο πεδίο. Το ρήμα "αφομοιώνει" δεν είναι μάλιστα το καλύτερο για τη σχέση αυτή. Πιο σωστό είναι να πούμε πως μια επιστημονική υπόθεση εύκολα ο σ υ κ ρ ο τ ε ί τ α ι μέσα από κρίσιμα δάνεια από μια άλλη, που φαίνεται (αυτή η δεύτερη) πιο γερή, περισσότερο παραδεκτή ή δεδομένη. Για πάμπολλες δεκαετίες τον προηγούμενο αιώνα αλλά κι αυτόν που τελειώνει τώρα τα ανθρώπινα νεύρα λογαριάζονταν σαν τα "ηλεκτρονικά σύρματα" του σώματος. Που "στέλνουν και παίρνουν ερεθίσματα από τον εγκέφαλο". Ούτε λόγος φυσικά πως αυτή η παρομοίωση έγκρυβε την πλήρη άγνοια των νευρολόγων για τον τρόπο που "δούλευαν" τα ανθρώπινα καλώδια.

Τέτοιες μεταφορές δεν έχουν στόχο τη μαζική κατανόηση. Αντίθετα είναι ο βασικός τρόπος με τον οποίο οι ειδικοί (ακριβώς επειδή είναι τέτοιοι) συγκροτούν την "ειδικότητα" τους. Παίρνοντας σχήματα από το διανοητικό περιβάλλον της εποχής τους, τότε από μια καινούργια τεχνική εφεύρεση που τους εντυπωσίασε, τότε από την "φύση". Από την φύση που πρέπει να "ξανανοματιστεί" κοινωνικά. Αυτά τα διανοητικά σχήματα, οι ιδέες δηλαδή, είναι πάντα, σε πρώτη και σε τελευταία ανάλυση η ο λ ι τ ι κ έ ς ιδέες. Κι ίσως ο πρώτος διδάξας τους επιστήμονες (που όμως έχουν κάθε λόγο να κρύβουν αυτό το μάθημα ώστε να υποκρίνονται την "καθαρότητα" της επιστήμης από ιδεολογίες) να είναι ο ίδιος ο θεωρούμενος σαν πρόγονος του δυτικού ορθολογισμού, ο Αριστοτέλης. Όταν μιλούσε για ελάχιστες ποσότητες ύλης που δεν τέμνονται και που είναι στατικά της, όταν μιλούσε για "άτομα" ύλης ο Αριστοτέλης ήταν ταυτόχρονα επιστήμονας και ιδεολόγος. Δεν είχε μικροσκοπία. Δεν είχε φανταζόταν και μετέφερε στο πεδίο της φυσικής του θεωρίας εκείνα που ίσχυαν στην κοινωνία γύρω του, στην πόλη. Μετέφερε στη "δομή" της ύλης τη δομή της δημοκρατίας των ελεύθερων πολιτών, τον κόσμο των πολιτών - ατόμων.

ΤΑ ΜΕΣΑ Ή ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ;

Η tv είναι ανοιχτή. Η συσκευή παίζει. (Τί σοί παιχνιδι είν' αυτό;) Δεν παροκοουθεύει κανέναν. Η νοικοκυρά (ο συνταξιούχος) που κανονικά θα έπρεπε να *θαμβάνει τα μηνύματα* έχει πάει για ψώνια (έχει αποκοιμηθεί). Το μουμυό παίζει μόνο του. Ερήμην. Με τα υπόλοιπα έπιπλα. Εν τούτοις ένα άλλο μηχανήμα, εκείνο για την καταγραφή της τηλεθέασης, κάνει επίσης τη δουλειά του. "Γράφει". Μετράει χρόνο (κατανάλωσης) επικοινωνίας. Μετράει προτιμήσεις. Ορισμένα επιχειρησιακά συμπεράσματα θα πρέπει να βγούν.

Α, ναι. Το τελευταίο έπιπλο του μμε δεν σημαίνει εξαχρείωση, ή εξόντωση. Έτσι η συσκευή παίζει. Η ενημέρωση, η επικοινωνία, παίζουν. Χρειάζεται να είναι κανένας μπροστά; Ναι, αλλά στην ανάγκη όχι. Μπορεί όποιος θέλει ακόμα και να πεθάνει μπροστά στην όλο φιλικότητα (ή όλο αγωνία) εκπομπή - αν υποθέσουμε ότι πρόλαβε να ζήσει. Δεν είναι απόλυτα αναγκαία η παρουσία του. Γιατί εδώ η επικοινωνία ταυτίζεται με το μέσο. Η σχέση (η επικοινωνία είναι σχέση) είναι ένας υπαινιγμός του μέσου. Και υποθείεται μπροστά του ώστε να το υπηρετεί. (Η τρίτη κατα σειρά ξοδέματος χρόνου ασχολία των ελλήνων, ύστερα από τη δουλειά και τον ύπνο, είναι η τηλεθέαση. Είναι λοιπόν σούπερ κοινωνικοί. Αυτό τουλάχιστον λέει ο μετρητής).

Ανακούφιση. Μερικές τεχνικές εφαρμογές παριστάνουν με επιτυχία την ικανότητα μετουσιώνουν τις σχέσεις σε εργαλεία. Να σηματοδοτούν τα δεύτερα τις πρώτες. Να τις επικαθορίζουν. Να τις ελέγχουν.

Δεν ήταν πάντα έτσι. Και δεν είναι πάντα έτσι. Πρέπει όμως η κριτική να ξεχωρίζει τους κρυμμένους αρμούς του προφανούς, της ιδεολογίας. Για να διακρίνει εκείνο που βρίσκεται από πίσω. Η επικοινωνία ταυτίζεται με τα μέσα της; (Πόσοι βλάκες κάνουν γνωριμίες μέσω τηλεφώνου ή internet; Μάλλον λίγοι).

Κάποτε ήταν ο *τηλέγραφος*. Άρχισε να χρησιμοποιείται εκτεταμένα, στην Αμερική, γύρω στα μέσα του 19ου αιώνα. (Στην Ελλάδα μπορεί να θυμηθεί κανείς τηλεγραφήματα ακόμα και στη δεκαετία του 1970. Σε άλλες περιοχές του κόσμου δούλευουν σίγουρα και τώρα τηλεγραφέα). Ο τηλεγράφος ήταν ένα μέσο. Αλλά ο κόσμος, τον 19ο ή τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα, δεν επικοινωνούσε έτσι. Ήταν αδιανόητο να χαρακτηριστεί με τέτοιο ρήμα η χρήση του μέσου. Αν δεν είχε την ευκαιρία άμεσης, πρόσωπο με πρόσωπο, σχέσης, είχε ο καθένας την υπομονή της αλληλογραφίας. Οι ταχυδρομικές υπηρεσίες, παρόλο τον όγκο των γραμμάτων που μοιράζαν, δεν μετρούσαν σαν "μέσα μαζικής επικοινωνίας". Γιατί; Δεν είχε εφευρεθεί η αυτοκολληκεία των *τρόπων*. Η γραφή δε λογαριάζονταν για τεχνολογικό κατόρθωμα. Ούτε η διακίνηση επιστολών. Παρόλα αυτά το να γυμνάσει κανείς ταχυδρομικά περιστερία είναι πολύ δυσκολότερο από το να στήσει μια κεραία ασυρμάτου. Οι ταχυδρόμοι; Ήταν κάτι πολύ διαφορετικό από "μέσο". Μπορεί να ήταν και φίλοι. *Άγγελοι*.

Συνέβαινε λοιπόν "κάποτε" (αυτό μας θυμίζει το αρχαίο παράδειγμα του τηλεγράφου) άλλο να είναι η επικοινωνία και άλλο το μέσο. Τώρα λέμε "επικοινωνήσαμε με..." και εννοούμε "πάρε τηλεφώνο στο...". Άλλοτε έλεγαν "του μίλησες;" και εννοούσαν μαζί "τον είδες; Κάτσατε μαζί;". Ο τρόπος ήταν υπόλογος στη σχέση. Η μετατόπιση της σημασίας από την σχέση στην τεχνική της, μέχρις εκείνο το σημείο που η τεχνική να πλεονάζει ως προς τη σχέση, είναι μια εξέλιξη που πρέπει να την πούμε *πολιτική*. Γιατί και η τεχνολογία (κάθε τεχνολογία) είναι μια δέσμη σχέσεων. Που οδηγείται να "επικαλύψει" όλες τις υπόλοιπες, παριστάνοντας το χιόνι στις πηλιές; άσχετα από

την ποικιλία να διαμορφώσει ένα ενιαίο "τοπίο". Με την διαφορά πως η νγεμονία της τεκνο-ιδεολογίας πάνω στις σχέσεις δεν έρχεται απ' τα σύννεφα. Εφευρίσκεται, μαστορεύεται, διδάσκεται, επιβάλλεται κάθε φορά που πρέπει να παγώσουν οι θερμές κοινωνικές ζώνες.

Δεν θεωρούνται μαζικά μέσα επικοινωνίας τα παπούτσια, έστω κιαν διευκολύνουν το βάδισμα (και άρα την συνάντηση) των ανθρώπων. Καινότομο μέσο μαζικής επικοινωνίας υπήρξε το ραδιόφωνο - στο βαθμό που κράταγε τον καθένα χωριστά, στο σπίτι του, εκθεθιμένο σε συγκεκριμένες εκφωνήσεις. Η "ανάπτυξη" των σχετικών τεχνικών γίνεται παράλληλα με την βελτίωση της *διδακτικής* τους εφαρμογής: η έμφαση να βρίσκεται στο τεχνικό μέρος της πράξης, όχι στη θέληση ή στην επιθυμία. Ως εκείνο το σημείο (αυτό ζούμε ήδη) που η παρατήρηση, στις αρχές της δεκαετίας του '80, των R. Curcio και A. Francheschini για το *επικοινωνιακό (πληροφοριακό) κότερο* να είναι απόλυτα σωστή:

...*Σήμερα για να "μιλήσεις" πρέπει να αρνηθείς να επικοινωνήσεις, και για να "επικοινωνήσεις" πρέπει να αρνηθείς να μιλήσεις...*

(Καινούργιες αρνήσεις στην αρνητικότητα του συστήματος). Δεν είναι άραγε ένα σπάνιο του σημερινού επικοινωνιακού ευδαιμονισμού η μοναξιά; Δεν είναι η σκοτεινή πλευρά (των πρώτων χρόνων, έστω...) του πανηγυριού των μέσων πως όλο και λιγότεροι μιλιάνε-μεταξύ-τους; Δεν είναι περισσότερο δεκτό να "επικοινωνεί" κάποιος, βιδωμένος σε μια καρτέλα, μέσω μηχανών με κάποιον άγνωστο του στην άλλη άκρη του κόσμου απ' το να μιλήσει μ' εκείνον που βλέπει καθημερινά στη στάση, ή στην απέναντι πόρτα;

Για να αποκτήσει ισχύ πραγματικότητας η μετατόπιση της σχέσης - επικοινωνίας στο μέσο - επικοινωνίας, για να υπαχθεί η πρώτη στο δεύτερο (έστω κιαν κάτι τέτοιο είναι, από ιστορική άποψη, προσαρινό...) χρειάζονται μια σειρά διανοητικές και ψυχολογικές προσαρμογές. Σε ανάγκες, επιθυμίες, αισθήσεις. Τον καιρό που αυτές συμβαίνουν σε μεγάλη κοινωνική κλίμακα πρέπει κανείς να σταθεί και λίγο παράμερα για να τις αναγνωρίσει. Γι αυτό μερικά "περιθώρια" είναι σε θέση να καταθαβαίνουν τις ριζικές αλλαγές πολύ καλύτερα απ' τα "κέντρα" των κοινωνιών...! Ευτυχώς το παρελθόν παρόμοιο αλληθών δίνει ενδεικτικά παραδείγματα εύρους και ποιότητας.

Για παράδειγμα ας πάρουμε εκείνη την περιοχή της μαζικά μεσολαβημένης επικοινωνίας που λέγεται "ειδοσιογραφία". Η κατασκευή ψευδών γεγονότων είναι λίγο πολύ αναμενόμενη εδώ. Και πάντα ήταν. Τι κρίνουμε όμως σήμερα "αθηινό γεγονός"; Δεν θα μας περνούσε ποτέ από το μυαλό, εν έτει 2000, ότι κάποτε θεωρούσαν την *συνέντευξη* γενικά, σα δημοσιογραφικό είδος, ένα τερατώδες ψέμα! Για την ακρίβεια

... *το πιο τέλειο τέχνασμα που επινοήθηκε μέχρι σήμερα για να κάνει τη δημοσιογραφία ύβρη, κάτι πολύ βρωμερό για αξιοπρεπή ρουθούνια...*

Κι όμως αυτή ήταν η ευρύτερη γνώμη δημοσιογράφων και αναγνώστων εφημερίδων τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου αιώνα. Παράξενο για τα σημερινά δεδομένα (ύστερα δηλαδή από καιριες διανοητικές και ψυχολογικές προσαρμογές...) αλλά τότε λίγοι

Ακόμα και πολύ αργότερα ο πατέρας των βιολόγων Δαρβίνος, όταν παρουσίαζε την θεωρία της εξέλιξης των ειδών, προτεινοντας σαν έννοιες κλειδιά της ιστορίας των ειδών στη γή τον "ανταγωνισμό" και την "προσαρμογή των ικανότερων" είχε μάλλον φτωχό εποπτικό υλικό. Διέθετε όμως το ιδεολογικό πλεονέκτημα απέναντι στην θεολογία: η θεωρία του εξέφραζε (και απέδιδε στη φύση γενικά) την πολιτική της πρωτοπόρας αγχλικής αστικής τάξης του καιρού του. Αν δεν είχε σπουδαίες αποδείξεις για την εξέλιξη του κόσμου από τα "κατώτερα" προς τα "ανώτερα" είδη, είχε όμως τον ατομικιστικό ανταγωνισμό στην πρωτοδημιουργούμενη καταλαστική αγορά. Είχε τον στρατιωτικό και πολιτιστικό ιμπεριαλισμό των συμπατριωτών του, που νόμιμα σαν "ανώτερο" είδος καταλάμβαναν τα εδάφη των "πρωτόγονων". Αν ο συγκεκριμένος του Άνταμ Σμιθ πρότεινε την ύπαρξη ενός "αόρατου χεριού" που ρύθμιζε υποτίθεται τους ατομικούς εγωισμούς για το κοινό όφελος στην αγορά, ο Δαρβίνος πρότεινε ένα πλατύτερο αόρατο χέρι. Αντίστοιχης ποιότητας, που αγκάλιαζε όλη τη φύση και την ιστορία: την φυσική εξέλιξη. Πολύ περισσότερο από το να είναι αποδείξιμες τέτοιες έννοιες και τέτοιες ιδέες επικράτησαν γιατί ήταν *πολιτικά* χρήσιμες.

ΕΝΑΣ ΠΟΛΛΑ ΥΠΟΣΧΟΜΕΝΟΣ ΓΑΜΟΣ

Παρόμοια παραδείγματα για το πως διαμορφώνονται οι επιστημονικές ιδέες, και για το πως προκύπτουν αλλά και προκαλούν πολιτικές ιδέες και εφαρμογές (δηλαδή θεσμούς) υπάρχουν πάμπολα.

Το θέμα που ενδιαφέρει εδώ είναι το πως η βιοτεχνολογία διαμόρφωσε τα δικά της θεωρήματα. Θεωρήματα που στη συνέχεια άρχισε να "αποδεικνύει", φτάνοντας στις κλωνοποιήσεις, τις αποκρυπτογραφήσεις κλπ. Αυτό έγινε τότε, στα μέσα του 20ου αιώνα. Όταν η βιολογία έκανε το άλμα της υιοθεσίας ιδεολογικών νεωτερισμών που προέρχονταν από την κυβερνητική. Τότε ήταν που η ζωή πρωτοορίστηκε σαν "ανταλλαγή έμβιων πληροφοριών". Επειδή οι σχετικές επιστημονικές διαδικασίες (δηλαδή οι έρευνες, οι πειραματισμοί, οι συμπληρωματικές θεωρίες) προχώρησαν πάνω σ' αυτό το θεωρήμα, έφτασε τελικά να μετράει σήμερα σαν αποδεδειγμένο. Να μετράει δηλαδή σαν πραγματικότητα. Περ περ...

Σαν πάπας της κυβερνητικής μνημονεύεται ο μαθηματικός Norbert Wiener, που εξέδωσε το ομώνυμο βιβλίο του το 1948. Οι αρχές και οι απόψεις που εξέφρασε ρητά τότε είχαν αρχίσει να παίρνουν μορφή, και προπάντων αναγκαιότητα, λίγα χρόνια νωρίτερα. Στη διάρκεια του Β παγκοσμίου πολέμου. Η αμερικάνικη κυβέρνηση συγκρότησε τότε, για στρατιωτικούς σκοπούς, ομάδες μηχανικών και διάφορων άλλων ειδικών με εντολή να επινοήσουν νέους τρόπους οργάνωσης και αξιοποίησης μιας αυξανόμενης διάταξης ανόμοιων πληροφοριών, με μορφή εύχρηση και αποτελεσματική. Ο ίδιος ο Wiener ήταν επικεφαλής μιας τέτοιας επιτροπής, που είχε σκοπό να βελτιώσει την ευστοχία των αμερικάνικων αντιαεροπορικών. Εχοντας μπροστά του σαν πρόβλημα το πως η αμερική θα παρακολουθεί πιο αποτελεσματικά έναν κινούμενο στόχο, το ανέλυσε σα ζητήμα "προσαρμογής" του όλου στις "αλλαγές στο περιβάλλον" του. Έννοιες κλειδί: *πληροφορία* και *ανάδραση*. Και έφτιαξε μια απάντηση, για όλη την κοινωνία!

... *η κοινωνία μπορεί να κατανοηθεί μόνο με την μελέτη των μηνυμάτων και των ευκολιών επικοινωνίας που διαθέτει, και... στη μελλοντική ανάπτυξη των σχέσεων και των ευκολιών επικοινωνίας, μεταξύ ανθρώπου και μηχανής, μεταξύ μηχανής και ανθρώπου και μεταξύ μηχανών, τα μηνύματα θα παίζουν έναν συνεχώς σπουδαιότερο ρόλο...*

Θα μπορούσαν να είναι ένας ύμνος στα εξαρτημένα αντανακλαστικά... Ο ίδιος ο Wiener έξι χρόνια αργότερα, το 1954, ένα χρόνο μόνο μετά την ανακάλυψη της διπλής έλικας του DNA, στο βιβλίο του *The Human Use of Human Beings: Cybernetics and Society* ξεκαθάρισε την πληροφορία σαν την ονομασία για το περιεχόμενο εκείνου που ανταλλάσσεται με τον εξωτερικό κόσμο, καθώς προσαρμοζόμαστε σ' αυτόν και καθιστούμε την προσαρμογή μας αισθητή πάνω σ' αυτόν. Η διαδικασία λήψης και χρησιμοποίησης των πληροφοριών είναι η διαδικασία της προσαρμογής μας στις απρόβλεπτες καταστάσεις του εξωτερικού περιβάλλοντος και της αποτελεσματικής διαβίωσής μας μέσα σ' αυτό.

η αυτόματη σκέψη τα αιχμάλωτα κύτταρα

η αυτόματη σκέψη

σημειώσεις για έναν αιώνα

#A

τα αιχμώδη τα κύτταρα

Είναι φανερό πως πριν "ανακαλυφθεί" ή "αποκρυπτογραφηθεί" οτιδήποτε σχετικό με τη ζωή, η *κυβερνητική* "δάνεισε" τη βιολογία τις βασικές κατευθύνσεις για το τι θα πρέπει να ανακαλυφθεί. Για να είμαστε σωστοί: κάθε βιολογική "ανακάλυψη" των "νόμων της ζωής" (όπως εξάλλου και της κοινωνίας) δεν θα μπορούσε να είναι παρά μι-σσοεφεύρεση! Πριν, οι σχετικές έρευνες (ανακαλύψεις, δηλαδή μισοεφευρέσεις) της βιολογίας ήταν χημικές. Μετά έγιναν χημειοπληροφορικές. Από τα αντιαεροπορικά στη ζωή με γέφυρα την θεωρία των πληροφοριών. Από την πετυχημένη σκόπευση στην προσαρμοσμένη ζωή. Ο γάμος είχε γίνει, με τη θέληση και των δύο πλευρών. Τόσο των τεχνολόγων της πληροφορίας όσο και των βιο-λόγων.

Η ιδέα λοιπόν πως η μόνη ουσιαστική διαφορά ανάμεσα στο να ρίξεις ένα αεροπλάνο και στο να ζήσεις είναι ο βαθμός συνθετότητας στην ταξινόμηση των πληροφοριών και στις ικανότητες ανταπόκρισης του συστήματος αντιαεροπορικό και του "συστήματος άνθρωπος" θα πρέπει να υπήρξε ιδιαίτερα χοητευτική εκεί στη δεκαετία του '50. Με τη εύλογη και σωτηρηρή παραδοχή πως το "σύστημα άνθρωπος" για να είναι τέτοιο πρέπει να έχει πρώτο και κυριότερο μέλημα του την προσαρμογή. Οπότε ήταν πολύ εύκολο κάμποσα χρόνια αργότερα, στα τέλη της δεκαετίας του '80, τα εγχειρίδια μοριακής βιολογίας να γράφουν

...έτσι τα κύτταρα του εμβρύου μπορούν να παρομοιαστούν με μια διάταξη ηλεκτρονικών υπολογιστών που λειτουργούν παράλληλα και ανταλλάσσουν πληροφορίες ο ένας με τον άλλο...

Στη θεωρία πληροφοριών ακνοφέγγει μια κάννη που κυνηγάει τον κινούμενο στόχο της. Στην βιοτεχνολογία λάμπει η θεωρία πληροφοριών. Σημαντικό ιδεο-θεώρημα. Σημαντικό μήπως κανείς τα κύτταρα; Ας δώσουμε προσοχή στην έμμεση απάντηση μέσα από αυτά που λέει ο βιολόγος Richard Dawkins στο βιβλίο του *The Blind Watchmaker*, το 1986:

Αν θέλετε να κατανοήσετε τη ζωή, μην σκέφτεστε μια παλλόμενη και δονούμενη σάρκα: σκεφτείτε την τεχνολογία των πληροφοριών... εκείνο που βρίσκεται στον πυρήνα κάθε εμβίου αντικειμένου δεν είναι κάποια εσωτερική "φωτιά", ούτε η ζεστή ανάσα, ούτε η "σπίθα της ζωής"... Είναι πληροφορίες, λέξεις, εντολές...

[Πάει η παντοκρατορία της ενέργειας.... Άλλοι καιροί....] Ας συγκρατήσουμε μία μία αυτές τις κουβέντες σχετικά με τη ζωή - ή με αυτό που "οφείλει να είναι η ζωή": *Εμβίο αντικείμενο.... Πληροφορίες.... Λέξεις.... Εντολές....*

Ας συγκρατήσουμε κάτι ακόμα: η "αποκρυπτογράφηση" ανήκει στην στρατιωτική ορολογία της κατασκοπείας....

Στην αποκρυπτογράφηση του ανθρώπινου DNA όπως και στα υπόλοιπα βιοτεχνολογικά κατορθώματα εκτός από το ψέμα (μιας ιδέας, ενός θεωρήματος που υποκαθιστά την πραγματικότητα) φαίνεται πως υπάρχει και μία αλήθεια. Που έχει να κάνει με τον αποτελεσματικότερο τρόπο να δίνονται, χωρίς αντιστάσεις, πληροφορίες. Η εντολές.

Κυρίως εντολές.

(Στο επόμενο φύλλο: Μια καινούργια ήπειρος - Διαφωνίες και ανησυχίες - Η πολιτική οικονομία του καρυότυπου)

ήταν διατεθειμένοι να δεχτούν πως μια φιλική συζήτηση με οποιονδήποτε πολιτικό θα είχε έστω και ένα ίχνος αλήθειας... Λίγοι ήταν διατεθειμένοι να δεχτούν πως μια τέτοια συζήτηση είναι ένα *αληθινό* γεγονός με δημοσιογραφικό ενδιαφέρον. Με λίγα λόγια: θεωρούσαν την συνέντευξη *ένα σπλημένο, κατασκευασμένο γεγονός*. Εκ προοιμίου. (Για να μην πούμε τί θεωρούσαν την εμπορική διαφήμιση...)

ΟΛΑ ΕΙΝΑΙ ΜΕΣΑ

Ο Marsall McLuhan είναι ποθύ πιο πρόσφατος. Έμεινε στην ιστορία σαν ο πατριάρχης της σύγχρονης επικοινωνιακής "θικής" (δηλαδή ιδεολογίας) όταν το 1964, στο *Understanding Media: The Extensions of Man* διατύπωνε την διάσημη πια θέση το μέσο είναι το μήνυμα. Στο ίδιο κεφάλαιο, ανάμεσα σε άλλα, έγραφε για να υποστηρίξει τον ισχυρισμό του:

Αν η διαπαιστική δύναμη που κρύβεται στα μέσα είναι τα ίδια τα μέσα, αυτό εγείρει μια πληθώρα μεγάλων ζητημάτων που εδώ μπορούμε μόνο να αναφερθούμε, αν και αξίζουν τόμους ολόκληρους. Συγκεκριμένα είναι τα τεχνολογικά μέσα είναι βασικά προϊόντα ή φυσικοί πόροι, όπως ακριβώς ο άνθρακας και το βαμβάκι και το πετρέλαιο. Καθένας θα παραδεχόταν ότι μια κοινωνία, η οικονομία της οποίας στηρίζεται σε ένα ή δύο κύρια προϊόντα, όπως το βαμβάκι, το σιτάρι, η ξυλεία, τα ψάρια ή τα βόδια, θα έχει σαν αποτέλεσμα ορισμένες προφανείς κοινωνικές σχέσεις. Η έμφαση σε λίγα κύρια προϊόντα επφέρει εξαιρετική αστάθεια στην οικονομία αλλά και μεγάλη αντοχή στην πηθυσμό... Διότι μια κοινωνία διαμορφωμένη από το γεγονός ότι επαφίεται σε λίγα εμπορεύματα δέχεται αυτά ως κοινωνικό δεσμό, όπως η μεγαλούπολη δέχεται τον τύπο. Το βαμβάκι και το πετρέλαιο, όπως το ραδιόφωνο και η τηλεόραση γίνονται "σταθερά φορτία" σε ολόκληρη την ψυχική ζωή της κοινότητας. Κι αυτό το καταλυτικό γεγονός δημιουργεί το μοναδικό πολιτιστικό άρωμα κάθε κοινωνίας...

Μικρό το απόσπασμα, αλλά χαρακτηριστικό. Κάθε πρόταση και μια λαθοχειρία. Ποιές να είναι άραγε οι "προφανείς κοινωνικές σχέσεις" μιας κοινότητας ρυζιού + βόδια, και ποιές οι εξίσου προφανείς διαφορές της από τις κοινωνικές σχέσεις μιας κοινότητας σταριού + κότες; Η ιστορία δεν έκανε τη χάρη στον McLuhan να τον βγάλει κάπως ασπροπρόσωπο ούτε καν στην εποχή του: η κρατική προπαγάνδα μέσω ραδιοφώνων και τηλεοράσεων δεν ήταν καθόλου το μοναδικό, κι ούτε καν άρωμα ήταν, στις δυτικές μεγαλουπόλεις στα τέλη της δεκαετίας του '60. Αλήθη μυρωδιά πληνιόταν στον αέρα τους: της ανταρσίας....

Αυτό δεν εμπόδισε τους οπαδούς του να πληθύνουν αργότερα, κάνοντας το σύνθημα "το μέσο είναι το μήνυμα" ένα ισχυρό, κατακτητικό δόγμα. Του είμαστε λοιπόν υπόχρεοι, επειδή αυτός (και όχι οι επίγονοί) υποδεικνύει που στήριξε τον ισχυρισμό του. Στη γιογυριά του πως ... το εμπόρευμα (δεν μπορεί παρά να) είναι ο κοινωνικός δεσμός.

Αυτό λέγεται φετιχισμός του εμπορεύματος. Παίρνοντας τον σα "δεδομένο" μπορούμε να συνεχίσουμε και μόνοι μας: αν το εμπόρευμα είναι ο κοινωνικός δεσμός, τότε ο κοινωνικός δεσμός είναι εμπόρευμα. Τότε η "διαπαιστική δύναμη" της κοινωνίας είναι το εμπόρευμα. Τελεία εδώ. Γιατί αμέσως μετά: σε τέτοιες συνθήκες το εμπόρευμα είναι μαζί και το "μέσο" και το "μήνυμα". ΙΚαι πάθι λάθος το σλόγκαν του McLuhan... Το εμπόρευμα είναι θεμελιώδης καπιταλιστική σχέση.

(Στη συνέχεια: Ερευνητές και κατακτητές - Μηχανισμοί και αναθητές

Εργασία και καρδιά

Όχι ως προς τους νόμους (που σε τελευταία ανάλυση, στην καλύτερη περίπτωση, θα ήταν ένα "αποτύπωμα" των ταξικών σχέσεων) αλλά ως προς τους πραγματικούς συσχετισμούς, εκείνο που επέτρεψε στ' αφεντικά να επιβάλλουν τους όρους τους δεν είναι μόνο η παραγωγική αναδιάρθρωση. (Μεγάλο θέμα). Προηγήθηκε η πολιτικο-ιδεολογική αναδιάρθρωση της δεκαετίας του '80, που από τη μια έβαλε τα συνδικάτα επίσημα στο κράτος, κι απ' την άλλη έθρεψε κάθε μικροσυνδικαλιστική αυταπάτη ώστε να μην δημιουργήσουμε, σαν εργάτες, τις κατάλληλες μορφές συλλογικής αυτοοργάνωσης. Έτσι, για παράδειγμα, ένα σημείο σύνθεσης ανάμεσα στους πραγματικούς συσχετισμούς δύναμης μεταξύ ημών και των αφεντικών και στους νόμους, ήταν και είναι η επίσημη υποτίμηση των μισθών και των μεροκαμάτων, που καθιερώνεται από τις συμφωνίες κάθε χρόνου μεταξύ αφεντικών και ΓΣΕΕ. Μας πίνουν τον κόλο κανονικά, μαζικά και επίσημα, και δε λέμε κουβέντα. Στο τετράγωνο της εκμετάλλευσης η μια πλευρά είναι οι (άτυπες) μορφές "μαύρης δουλειάς" και η άλλη οι (τυπικότατοι) διακανονισμοί της γενικής υποτίμησης των προλητάριων.

Σ' αυτή την πραγματικότητα, όπου το βασικό είναι η αδυναμία συλλογικής και αυτοοργανωμένης προληταριστικής, εργατικής αντίστασης, οι τελευταίες ιδέες του υπουργείου εργασίας (είτε γίνονται νόμοι τώρα, είτε αργότερα) έρχονται να επιστημοποιήσουν μερικές κατακτήσεις των αφεντικών. Και να τους δώσουν καινούργιες ευκαιρίες. Ας δούμε τί γίνεται.

Ελαστικό ωράριο - ρύθμιση του χρόνου εργασίας σε επίσημα βάση - 5 απολύσεις το μήνα.

Και' αρχάν για τον υπολογισμό των ωρών εργασίας ανα έτος και την ευλυγισία του καθημερινού ωραρίου υπάρχει νόμος που ισχύει ήδη. Αλλά δεν εφαρμόστηκε. (Δεν χρειαζόταν σα νόμος....).

Στην αρχική πρόταση του Γιαννίση υπήρχε το διευθυντικό δικαίωμα. Να κανονίζει το αφεντικό μόνο του, σύμφωνα με τις ανάγκες του... Ύστερα το μάζεψε: θα πρέπει να υπάρχει συμφωνία εργαζόμενων - εργοδοτών, ώστε κάποιο μήνα η δουλειά να είναι 10, 11, 12 ώρες την ημέρα, και έναν άλλο αντίστοιχα λιγότερες. Χωρίς υπερβολές στη μία φάση, χωρίς μείωση μισθού στην άλλη. Σαν "αντάλλαγμα" για τους εργαζόμενους προτείνεται να μειωθεί η δουλειά συνολικά 90 με 92 ώρες το χρόνο. Αυτό σημαίνει μέσο όρο 38ωρο τη βδομάδα (μέσος όρος χρονιάς). Χωρίς μείωση των μισθών.

Ποιά θα μπορούσε να είναι η πραγματική εφαρμογή αυτής της ιδέας; Ας την φανταστούμε, με βάση τα όσα ισχύουν ήδη, και τους πραγματικούς συσχετισμούς: τα αφεντικά θα απολύουν αυτούς που θα τους περισσεύουν στη λάσκα της δουλειάς, αντί να τους έχουν να δουλεύουν λιγότερες ώρες και να πληρώνονται κανονικά! Η συνεισφορά της πρότασης αυτής είναι να νομιμοποιήσει (και ίσως να γενικεύσει) τις υποχωρωτικές και απληρώτες υπερβολές. Σε προελαβάνω τώρα στη βάση μιας γενικής συμφωνίας για ρύθμιση του χρόνου εργασίας σε επίσημα βάση, μου δουλεύεις τώρα παραπάνω... και αύριο δεν σε χρειαζομαι.

Κατά τα άλλα ήδη τα αφεντικά, αξιοποιώντας την part time δουλειά και τις "κλυόμενες" δίμηνες, τρίμηνες ή εξάμηνες συμβάσεις,

έχουν τη δυνατότητα να παίρνουν κόσμο για τις φούριες τους, και να τον διώνουν μετά. Δεν υπάρχει λόγος να πέσουν στο 38ωρο, παρά μόνο αν αυτό ισχύει για λίγους "μόνιμους" στη δουλειά, που θα είναι η "νόμιμη" βιτρίνα ώστε να μην πληρώνονται υπερβολές οι υπόλοιποι, οι de facto ευκαιριακοί.

Μερική απασχόληση - σπαστό ωράριο - μερική ασφάλιση

Τώρα είναι το ουσιαστικότερο κεφάλαιο των καινούργιων ρυθμίσεων. Θα θεσμοθετηθεί η δυνατότητα σπαστού ωραρίου στη μερική απασχόληση. Δηλαδή: δύο ώρες 8 με 10, κι άλλες δύο 3 με 5". Το αντάλλαγμα θα είναι (λέει) 20% πάνω στα λεφτά.

Ποιά θα είναι η πραγματική εφαρμογή αυτής της ιδέας; Ότι το αφεντικό θα προσλαμβάνει έναν για τα πρωινά δίωρα, και άλλο για τα απογευματινά, χωρίς κανένα 20% παραπάνω! Δεν είμαστε μαλάκες! Καινούργιο κόλλο, αφού ως τώρα η μερική απασχόληση ήταν βασικά 4ωρο το λιγότερο.

Από κοντά έρχεται η μερική ασφάλιση. Ως τώρα, στις περιπτώσεις που η part time δουλειά έπαιρνε τα έσοδά της, και μεν αυτά ήταν "μειωμένα" σαν χρήμα (τόσο για την εισφορά του αφεντικού όσο και για τις κρατήσεις του εργαζόμενου, ανάλογα με τις ώρες δουλειάς) αλλά για τον ΟΑΕΔ μέτραγαν σαν "ολόκληρα". Οπότε ο 4ωρος εργαζόμενος έβγαυνε στο ταμείο ανεργίας με τους ίδιους όρους (δλαδή με τις ίδιες μέρες εργασίας, και για το ίδιο διάστημα επιδότησης της ανεργίας) με τον πλήρους απασχολημένο.

Αυτό έχουν μουρμουρίσει από καιρό ότι θέλουν να το αλλάξουν. Αν τελικά εφαρμοστεί η μερική ασφάλιση, τότε μέσα μέρα δουλειάς θα σημαίνει μισό έσομο.... Οπότε, για να βγει ένας μερική εργαζόμενος στο ταμείο ανεργίας θα χρειάζεται οι διπλάσιες μέρες δουλειάς. Πράγμα πολύ δυσκολότερο, με βάση τις πραγματικές συνθήκες της αγοράς εργασίας....

Αλλά που λέμε είναι τα πρώτα συμπεράσματά μας.

Πέρα απ' αυτά, εκείνο που ισχύει στην πράξη είναι κάθε ρύθμιση των σχέσεων εργασίας ώστε να μεγιστοποιείται η απόδοσή της. (Το σχέδιο: δυο ώρες το πρωί - δυο ώρες το απόγευμα για παράδειγμα, "σπάσι" το διάλειμα, την όση μικρή λούφα, ανεβάζει την ένταση της δουλειάς...) Το μεγαλύτερο μέρος του ελληνικού καπιταλισμού είναι ένταση εργασίας και όχι ένταση κεφαλαίου (με προχωρημένα τεχνολογικά μηχανήματα και τέτοια). Αυτές οι ρυθμίσεις λοιπόν είναι ακριβώς αυτές που χρειάζεται. Και φροντίζουν να τις επιβάλλουν στην πράξη τα αφεντικά - ελέω, το ξαναλέμε, των δικών μας αδυναμιών - εγκαιφός. Άσχετα με το τί λένε οι νόμοι. Δεν περιμένουν τους νομοθέτες τους για να οργανώσουν την εκμετάλλευση.

Από και και μετά οι υπουργοί έρχονται αφενός μεν για να επιστημοποιήσουν (άμεσα ή έμμεσα) μερικές κατακτήσεις των αφεντικών, "ταϊριάζοντας" καλύτερα το τυπικό σύνταγμα του ταξικού ανταγωνισμού (που είναι οι νόμοι) με το πραγματικό (που είναι οι συσχετισμοί δύναμης): αφεντέρου έρχονται ν' ανοίξουν έναν καινούργιο κύκλο "άτυπων" προωθήσεων του κεφαλαίου. Ένα καινούργιο περιθώριο στις μεθοδεύσεις του.

Θα πρέπει τώρα να δούμε πως ακριβώς θα εξελιχθεί αυτή η ιστορία.

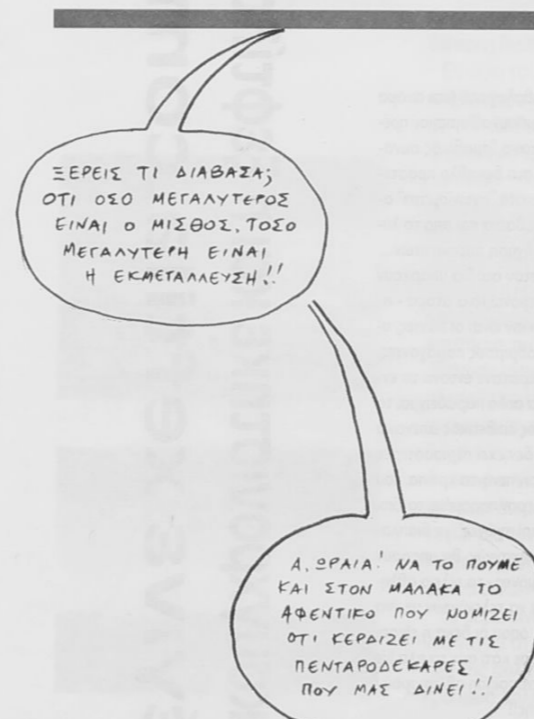
ΤΙΜΗ ΣΤΟΝ ΗΡΩΙΚΟ ΕΛΛΗΝΑ ΜΠΑΚΑΛΗ

με μηδέν επιτόκιο. Ζητάμε ταπεινά συγγνώμη αν έχουμε κακολογήσει το ι.χ. Τώρα καταλαβαίνουμε το μέγεθος της λαϊκής σοφίας. Σποκλινώμαστε στο μεγαλείο της. Γιατί δεν μπορεί να συμβαίνει κάτι άλλο: το αυτοκίνητο εξελίσσεται σε πρώτης τάξης εργαλείο για την αντιμετώπιση του χειρότερου εθνικού σαρακιού: της υπογεννητικότητας.

Αγνώσαμε το ι.χ. σαν ερωτική φωλιά. Μικρό το κακό. Είχαμε αφελθεί στη σιγουριά ότι με τα τροχαία ισοφαρίζεται και με το παραπάνω ο μάλλον ανεπιθύμητος - πολλαπλασιασμός της φυλής στο πίσω κάθισμα. Αλλά ο έμπειρος λαός ακολουθεί υπομονετικά ομοιοπαθητικές συνταγές. Και να το θαύμα. Ριχνοντας κάθε χρόνο τριακόσιες χιλιάδες αυτοκίνητα στους δρόμους πλησιάζει η στιγμή όπου κανένα απ' αυτά δεν θα κινείται.

Μηδέν αίμα στην άσφαλτο σύντομα, αν όλα πάνε καλά λοιπόν. Και θα ανατείλει η γενικευμένη ερωτική απελευθέρωση αν η νευρικότητα, λόγω μποτιλιαρίσματος, των οδηγών περάσει από τη θεωρία στην πράξη. Τι πείνει να πει δηλαδή "θα σε γαμήσω"; Έργα κύριοι! Just do it!

close up

ΜΗΝΥΜΑ ΤΗΣ 100% ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ SUPER MARKET ΓΑΛΛΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ:

(εκλεκτές περιεκίες από την εφημερίδα της εταιρείας - ορογραφία και σύνταξη όπως στο πρωτότυπο)

Στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια, παρατηρούμε μια σφοδρότατη επιθετική προσπάθεια των ξένων πολυεθνικών εταιριών να αλώσουν κάθε τι ελληνικό. Ιδιαίτερα στο χώρο των επιχειρήσεων με λυσσαλέα ορμή και μετεκτόμενες όλα τα μέσα, θεμιτά και αθέμιτα, προσπαθώντας να κατακτήσουν την ελληνική αγορά. Κάνοντας επιδείξει ισχύος και διαθέτοντας αστείρευτα χρηματικά κεφάλαια, πίστεψαν ότι η επικράτησή τους θα ήταν μια εύκολη υπόθεση.

Όμως, προς μεγάλη τους έκπληξη, διαπίστωσαν ότι δεν δικαιώθηκαν οι προσδοκίες τους, γιατί δεν υπολόγισαν σωστά το δαιμόνιο Ελληνικό επιχειρηματικό πνεύμα.

Με αίσθημα εθνικής υπερφάνειας, παρατηρούμε ότι κάποιες ελληνικές επιχειρήσεις, παρουσίασαν σημαντικά επιτεύγματα ανάπτυξης και ευρωστίας, ορθώνοντας το αναστήμα τους, στον ξένο πολυεθνικό κατακτητή.

Ειδικότερα στον κλάδο των SIM, επιχειρείται μια πρωτόγνωρη, οργανωμένη και ανευ προηγούμενου εξοχωτική πίεση, για απελληνισμό των ελληνικών εταιριών του κλάδου. Αυτό δυστυχώς, έχει επιτευχθεί έως ένα ανησυχητικά μεγάλο βαθμό. Αρκετές μεγάλες ελληνικές αλυσίδες SIM, υποκλίνοντας στον πειρασμό της προσφοράς πολλών δισ, παρέδωσαν τις εταιρείες τους στους ξένους πολυεθνικούς ανταγωνιστές τους. Αυτοί με τη σειρά τους, διατηρώντας τις ελληνικές επωνυμίες των εταιριών που εξαγόρασαν και χρησιμοποιώντας αυτές ως ΝΕΟ ΔΟΥΛΕΙΟ ΙΠΠΟ συνεχίζουν την κατακτητική τους προσπάθεια.

Στη δίνη αυτών των εθνικά δυσάρεστων εξελίξεων, η εταιρία ΠΕΝΤΕ Α.Ε. που κατέχει τα SIM ΓΑΛΛΙΑΣ δίνει το δικό της ξεχωριστό παρόν. Κλείνει ερηκτα τα αυτιά της στις ηχηρές σειρήνες και τις δελεαστικότερες προσφορές εξαγοράς της. Προσηλωμένη στον ιερό αγώνα, της διατήρησης της ελληνικότητας της εταιρίας δίνει με επιτυχία τις μάχες της. Και τούτο γιατί αγωνίζεται για τα ελληνικά ιδεώδη και ιδανικά, δίνοντας έτσι μια άλλη ομορφιά και ρομαντισμό στον όμορφο αυτό αγώνα....

.... Οι ιδρυτές της και πρώτοι μετοχοί της, τα παιδιά της ελληνικής υπαίθρου, διαθέτοντας πενικά χρηματικά κεφάλαια, αλλά πλούσια χαρίσματα, όπως εργατικότητα, εντιμότητα, ελληνικό φιλότιμο και μεγάλο πατριωτισμό, δημιούργησαν τις προϋποθέσεις, ώστε να φθάσει η εταιρία ΓΑΛΛΙΑΣ στο αξιοθαύμαστο σημερινό της επίπεδο και να ατενίζει με αισιοδοξία το μέλλον της.

Το μεγαλύτερο μέρος της επιτυχίας της εταιρίας, οφείλεται στο γεγονός ότι κατάφερε να εμφορήσει σε όλουως ανεξαρτήτως τους εργαζόμενους σε αυτήν, την πίστη ότι με όπλα την εργατικότητα, τη συνέπεια, το ελληνικό φιλότιμο, το δημοκρατικό και ευρηματικό ελληνικό πνεύμα, μπορεί να αντιμετωπισθούν οι ξένοι πολυεθνικοί οικονομικοί γίγαντες.

Η εταιρία μας πιστεύει ακράδαντα ότι τα χρήματα δεν είναι το παν στη ζωή. Υπάρχουν και άλλες μέγιστες ηθικές αξίες που δεν αποτιμώνται με τα χρήματα, όπως η εθνική αξιοπρέπεια και υπερφάνεια....

Πορός

Η πρώτη σημασία της λέξης ήταν το φυσικό σημείο διάβασης ενός ποταμού. Το *πέρασμα*. Αργότερα έφρασε να σημαίνει και το τεχνικό έργο: τη γέφυρα. Ανάλογα *πόρος* λεγόταν το στενό πέρασμα από μια θάλασσα σε άλλη. Ο πορθμός.

Στη συνέχεια *πόρος* σήμαινε κάθε πέρασμα. Η λέξη μετακόμισε και στο ανθρώπινο σώμα, όταν αυτό άρχισε να γίνεται αντικείμενο φυσικής έρευνας των πρώτων γιατρών της περιοχής. Ο *πόρος* του δέρματος ονομάσθηκαν έτσι από τον Ιπποκράτη. Ο *πρώτος πόρος* ήταν ο τραχήλος της μήτρας.

Το μητρικό ρήμα λοιπόν ήταν το *περάω*. Πολύ κοντινό με το σημερινό *περνάω*. Από την ίδια ακριβώς ρίζα, αδέρφι του πόρου ήταν ο *έμ-πορος*. Εκείνος δηλαδή που ερχόταν από μακριά, πήξερε τα περάσματα, μεταφέροντας τα *εμπορεύματα*. Η σκέπη οικονομικής ανταλλαγής και κυκλοφορίας είναι συστατική στη λέξη εμπόρευμα.

Της ίδιας ακριβώς καταγωγής είναι και η *πέιρα*. Η *εμπειρία* και ο *έμπορος*, τότε που η δεύτερη λέξη δεν σήμαινε κυρίως τη συσσώρευση πλούτου αλλά μάλλον την περιπεισιώδη και αβέβαιη μεταφορά αγαθών, είχαν στενή συγγένεια. Γιατί μάθαινε κανείς (αποκότιυσε δηλαδή *πειρα*) ασκούμενος στο να βρίσκει τα *περάσματα*...

Σπανιότερα το *περάω* είχε να κάνει με τον τόπο αλλά με τον χρόνο. (Δεν είναι άλλωστε η μόνη περίπτωση ρήματος που έχει καταρχήν σημασίες χώρου, και μετατοπίζεται ύστερα σε ανάλογες χρόνου.... Η "διάλυση" του χώρου σε χρόνο είναι ένα παλιό κοινωνικό παιχνίδι, πάντοτε ημητέλες...) Το *περάω* τώρα σήμαινε συμπληρώνω ένα χρονικό διάστημα. *Περνάω* δηλαδή, όπως το εννοούμε σήμερα όταν λέμε "περνάω καλά - ή κακά", ή όταν λέμε "ο καιρός περνάει". Μία μακρινή ανάμνηση το ότι ο χρόνος είναι ένα ποτάμι, μια σταθερή υπενθύμιση του Ηρακλείτου *τα πάντα ρει*; Μάλλον όχι - αλλά μά με σημασία / φάντασμα των λέξεων.

Απ' αυτόν τον κλάδο νοημάτων του *περάω*, τον σχετικό με το χρόνο της ζωής, ο *πόρος* απέκτη-

σε μια συμπλωματικά και μαζί μετατοπισμένη έννοια: έγινε τα μέσα για να ζει κανείς. Τα προς το ζειν, κυρίως τα χρήματα. Είναι αυτό που λέγεται σήμερα εμφιατικά "οικονομικοί πόροι". *Πορίζομαι* σήμαινε "την βγάζω", δηλαδή βρίσκω λεφτά. Μ' αυτή τη σημασία ο *πόρος* ήταν το αντικείμε της *απορίας*. Του να είναι κανείς τόσο φτωχός ώστε να "μην τη βγά-

ζει". Αυτή η *απορία*, η διλωτική της έλλειψης χρημάτων, είναι τόσο συγγενής και μαζί τόσο διαφορετική από την άλλη *απορία*: την αμχανία της αναπάντητης ερώτησης. Σ' αυτή την τελευταία *απορία* δεν είναι τα χρήματα που λείπουν, αλλά πάλι τα περάσματα. Της σκέψης. Γιαυτό λένε κιόλας πως αυτή ακριβώς η *απορία* είναι η αρχή της σοφίας; μπαίνεις στον κόπο να ψάξεις και να ανοίξεις δρόμους του μυαλού....

Άμεσα συγγενής με τους πόρους και τις απορίες και στις δύο γενικές κατηγορίες νοημάτων είναι η *πόρνη*. Ήταν εκείνη που την έφερναν σαν πράγμα από μακριά. Η φερτή, ακριάλωτη γυναικα. Αλλά ήταν κι εκείνη που πουλιόταν για να ζήσει. Που οι *πόροι* της (οι οικονομικοί) ήταν ο *πρώτος πόρος* του κορμωί της. Η *πόρνη* δεν ήταν το ίδιο με την *εταίρα*. Αυτή η τελευταία ήταν σύντροφος, μπορούσε να είναι ακόμα και σύζυγος (αν και όχι με τα νομικά δικαιώματα της μίας και επίσημης συζύγου) - και πάντως είχε αξία μονιμότητας, διάρκειας. Αντίθετα η *πόρνη* ήταν στο τελευταίο σκαλοπάτι της εκμετάλλευσης: για την "κvanoποισή" των *περαστικών*. Αυτή απ' την οποία οι άντρες *περνάνε*....

Από το ίδιο σοι λέξεων και εννοιών είναι τέλος η *πορεία*. Το ταξίδι, ηερασιό η θαλάσσιο, τότε που ταξίδι ήταν η αναζήτηση των διαδοχικών περασμάτων. Τότε που το "πορεία προς το νοτιά..." σήμαινε σημάδεμα του οριζοντα και αναμέτρηση με το τυχαίο...

Τώρα βέβαια που ελάχιστοι ταξιδεύουν (και που όλο και περισσότεροι απλά μεταφέρονται) *πορεία* σημαίνει μόνο τη διαδύλωση.

αγωνιστικός τουρισμός 2000

τα επαναστατήσημα της Παράγης, όπως κλάπησε του Ζαταπο-τουρισμοί, των Ευφυλοποιών των ανέντων, γλπ

Τυφλόμυγες

Να αρχίσουμε από τα εύκολα. Σε δύσκολους καιρούς είναι βολικό να ηρθεί κανείς πάνω απ' τα ζορία γύρω του, και να παίρνει το τρέινο, το πούλμαν, το αεροπλάνο της *φυγής προς αποδύηση* "αλλού". Το επιβεβαιώνουν και ορισμένοι "αγωνιστές". Εξάγωγη επανάστασης; Σιγά! Περιέργεια; Μόδα; Κάτι χειρότερο. Θα δούμε παρακάτω.

Τα δύσκολα τώρα. Τι είναι η "παγκοσμιοποίηση"; Μας τάρχουν ζαλισει, όπως στην αρχή της δεκαετίας με τη "νέα τάξη" - που τώρα έχει ξεκαταστεί.... Πρόκειται για καθαρή μεταφορά. Το κεφάλαιο, σα σκέψη, πάντα ήταν παγκόσμιο. Ο καιρός που οι ολλανδικές τράπεζες είχαν πελάτες τους αδαμαντορούχους στην Αφρική.... Ο καιρός που οι εγγλέζοι είχαν αφοικίες στον Ειρηνικό.... Ο καιρός που οι αμερικάνοι πολέμισαν στο Βιετνάμ... 250 χρόνια ο καπιταλισμός δεν ήταν παγκόσμιος; Τώρα έγινε; Αυτά είναι πασιγνώστα. Τα μόνα ουσιαστικά σνυρα του καπιταλισμού είναι εκείνα που φτιάχνει ο ταξικός ανταγωνισμός.

Τι είναι η "αντιπαγκοσμιοποίηση"; Η φόλα που τρώνε οι χορτάτοι. Μεταφυσική στο τετράγωνο. Μήπως είναι ένας τρόπος να δηλωθεί ο πόλεμος στο κράτος και το κεφάλαιο; Ας μην το παί κανείς σοβαρά αυτό! Είναι σα να λέει πως δεν έχουν υπάρξει τέτοιοι αγώνες αυτών τους αιώνες, και πως όλα αρχίζουν τώρα, που εφευρέθηκε η "αντιπαγκοσμιοποίηση"... Κράτος και κεφάλαιο υπάρχουν άθνηα στις μητροπόλεις - συνειπώς δεν θα χρειαζόταν να τα κунηγεί κανείς στην Πράγα.... Επιπλέον πρέπει μερικοί να μας εξηγήσουν κι αυτό: πως και συμβαίνει να είναι κοινωνικοί της αντιπαγκοσμιοποίησης όλα τα φασιστικοεθνικιστικά κόμματα και όλοι οι θρησκολήπτοι των μητροπόλεων; Μπας και είναι "συντροφικοί που κάνουν (στην ιδεολογία τους) λάθος"; (Αυτό το λέει ήδη το κκε...)

Μερικές σταγόνες Κεϊνοανισμοί
Θα πει κανείς ότι ο στόχος (στην Πράγα) δεν ήταν ακριβώς η "παγκοσμιοποίησ", αλλά το ΔΝΤ και η παγκόσμια τράπεζα. Να το δούμε κι αυτό.

Πρώτα πρώτα αυτά είναι θεσμοί δεκαετιών. Δεν φτιάχτηκαν τώρα. Και το '60 υπήρχαν και δούλευαν μια χαρά, και το '70 υπήρχαν και δούλευαν μια χαρά, και το '80 τα ίδια. Έκαναν μαλακία τόσα χρόνια τα διάφορα κινήματα που είχαν στραφει εναντίον άλλων στόχων αλλά όχι εναντίον αυτών των συγκεκριμένων; Και για τη "λέσχη Μπλιτεμπεργκ" τι λέει η πρω-

τοβουλία "Πράγα 2000"; Και για τις "μασονικές στοές";

Να βοηθήσουμε την απάντηση. Ύστερα από τη νομισματική κατάρρευση των τίγρων της Ασίας και της Ρωσίας, ύστερα από το βαρύ πλήγμα που δέχτηκαν οι υπόλοιπες καπιταλιστικές οικονομίες, την κριτική στο ρόλο του ΔΝΤ και της παγκόσμιας τράπεζας δεν την έκαναν οι πληθείο. Αλλά τα ίδια τα αφεντικά, ακόμα και ανώτατα στελέχη αυτών ακριβώς των "οργανισμών"! Η "αριστερά" των αφεντικών, για να το πούμε απλά, αυτή ήταν πάντα "ανακάλυψε" πως οι μαγικές (σκληρά μονεταριστικές) συνταγές είναι πλέον το πρόβλημα και όχι η λύση!!!

Η ηγεμονία του νεοφιλελευθερισμού έχει τελειώσει λοιπόν πανηγυρικά στα θεμάτα της παγκόσμιας ροής κεφαλαίων - αυτά ήταν τα ζητήματα που ρύθμιζαν το ΔΝΤ και η παγκόσμια τράπεζα. Την εποχή που αυτοί οι μηχανισμοί δούλευαν αποτελεσματικά για τα αφεντικά, δεν είχαν εύκολοι εκθρόνος. Τώρα που τους ανακάλυψε η "κοινωνική αριστερά" σαν βολικούς στόχους είναι ήδη σε κρίση. Τoo late!!!

Η "διεθνής των πολιτών" τι είναι; Μια ματιά στο ελληνικό (ταξιδιωτικό) τμήμα της δεικνει: από τη "νεολαία πασοκ" ως την "αντεξουσιαστική πρωτοβουλία", κι ανάμεσα συνδικαλιστές, χριστιανοί, αριστεροι, αριστεριστές, ευαίσθητοι, ανησυχούι.... Όλοι οι καλοί χωράνε. Μόνο ο Παρασκευαΐδης ξέμεινε, αλλά αυτός έχει δουλειές εδώ.

Οι περι "ποικιλίας" και "ποικιλομορφίας" έπαινοι θαλώωνται τα νερά. Τίνοι είναι η πολιτική / ιδεολογική ηγεμονία πάνω σ' αυτό το καρναβάλι; Θα το βρείτε στο τέλος του κειμένου. Πριν να ψευδίσουμε δυο "λεπτομέρειες".

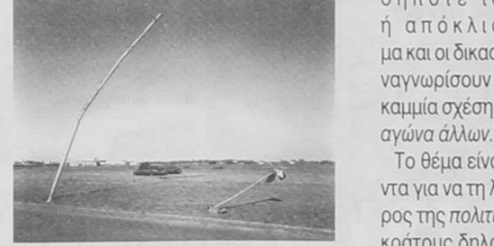
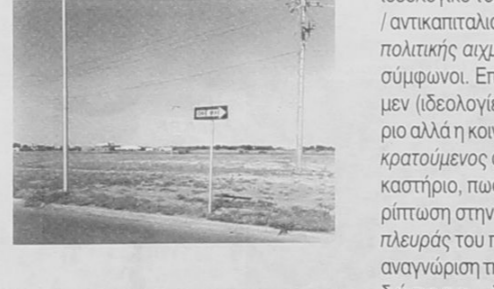
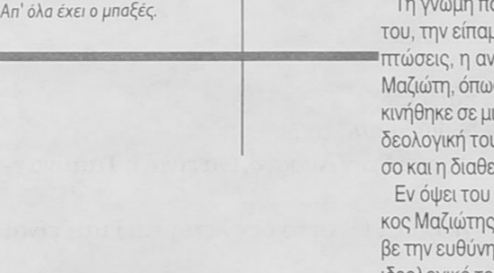
Πρώτον: μια ορισμένη "επικαιροποίηση" της μορφής *έθνος* - κράτος είναι στα άμεσα ενδιαφέροντα των αφεντικών. Παγκοσμιοποίηση - ξεπαγκοσμιοποίηση, αλλά αν δεν το πήρατε χαμπάρι έχουν φτιαχτεί κάμποσα κράτη και υποκράτη την τελευταία δεκαετία, με το δαχτύλο στην σκανδάη τα περισσότερα. Υπάρκει μια συγκεκριμένη δόση κατακερματισμού και δημοκρατίας κανοιούργων συνόρων στην τωρινή φάση της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης. Και αυτά είναι το κρυφο χαρτί πίσω από τις πλάτες της "αντιπαγκοσμιοποίησης". Επειδή, πολύ απλά, ναi μεν οι πολιτικές διαχειρίσης της εργασίας είναι παγκόσμιες, αλλά για να εφαρμοστούν χρειάζονται συννορα! Διαφορετικά, αν ο Πακιστανός ή ο Κογκολέξος, στην Ασία, στην Αφρική ή στην λατινική Αμερική αρχίσει να δουλεύει 35ωρο, με τους όρους, έστω, του Γ'αλλου.... Πράγμα που σημαίνει πως εμείς δεν έχουμε ξεχάσει ότι απέναντι στην παγκοσμιότητα του κεφάλαιου ένας μόνο μπορεί να είναι ο εκθρόνος: η *οικουμενικότητα* (και η αυτοοργάνωση) του προλεταριάτου.

Ακριβώς αυτήν την ανάγκη "επικαιροποίησης" της μορφής *έθνος* - κρ-

★ *Θάταν καλά αν το επεισόδια μπορούσαν να εκτρεψούν αυτά που λέμε πιο πάνω...Την μαχητικότητα πολλών στα μαυροκόκκινα μπλοκ δεν την αμφισβητούμε. Όμως η μούρη αλήθεια είναι πως όσοι λόγοι υπάρχουν για σύγκρουση με την αστυνομία, άλλοι τόσσοι (ο λιγότερο) υπάρχουν για σύγκρουση με τους υπόλοιπους καταστασιακούς μηχανισμούς. Μερικοί από τους οποίους κάνουν και πορείες "κατά της παγκοσμιοποίησης". Ο άμεσος κίνδυνος, πολύ εντονότερος παρα ποτέ τα τελευταία 30 χρόνια, είναι ο ριζοσπαστισμός στις εξοφωλιασμένες κομηνίες να μείνει "ασηρημένος" και να καταλήξει γρήγορα "ουρα" των πολιτικών "έξυπνης χειραγώγησης". Δεν δύναν η πρώτη φορά στην ιστορία που άλλος κτυπιέται κι άλλος κεραΐζει. Όμως κάθε φορά αυτό πονάει πολύ....*

Η ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΜΟΝΑΞΙΑ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΜΑΖΙΩΤΗ

"Κλείστε θέρση στο τηλέφωνο τάδε ή και στο φαξ δεινά" λέει η Λουριδα πάνω στην αφισα. "Μεταμοντέρνα στράτευση" ή "πολιτικοτουριστικό καμάνκι"; Απ' όλα έχει ο μπαςές,

τους (μέσα σε ευρύτερα σύνολα) την έχουν πιάσει πολύ καλά οι φασίστες και οι εθνικιστές, εξού και βρίσκουν μια χαρά τη θέση τους στο τσίρκο της "αντιπαγκοσμιοποίησης".

Δεύτερο: η "κεντρικότητα της σύγκρουσης". Από τη μία το φόρουμ του ΔΝΤ, απ' την άλλη η "διεθνής των πολιτών". Τα μαρμαρένια αλόνια. Η Θεωρία της "καρδιάς" του κεφαλαίου.... Πολιτική κεντρικότητα, στον ανώτατο δυνατώ βαθμό. Όχι διασπορά του ανταγωνισμού. Αυτό (όμως), η *κεντρικότητα*, ήταν πάντα το αλλοθι της *μορφής* - *κόμμο*! Το ακριβώς αντίθετο από αυτό που έχουμε ανάγκη, σαν προλετάριοι σήμερα. Ακριβώς το αντίθετο της διακυσής, της αυτοοργάνωσης σε μοριακή κλίμακα. Ακριβώς το αντίθετο της *συνθεσης*, *παράθεσης* *γκρουπουσκουλιών*, *αντιπροσωπειών*, *μκο*, *και περιεργών* (απ' αυτή εξαιρούμε τους ίδιους τους ταξέους, για ευνοήτους λόγους). Μια φεστίβαλική παρέλαση δηλαδή, όπου ο καθένας, ομάδα ή άτομο, δίνει λογαριασμό μόνο στον εαυτό του, αλλά που ταυτόχρονα, όλοι μαζί, κινάλα στην ψηφειζία των μηντια (και μόνο!!!) *παράγουν παγκόσμια κεντρική πολιτική!!!*

Σοσιαλ-κάτι

Πριν από τη "μάχη του Σιάτλ", και πολύ πιο φανερά ύστερα, όλα τα καταστασιακά μηντια, όλες οι φωνές των αφεντικών στον αναπτυσμένο καπιταλιστικά κόσμο, *επιειγονται να αναγνωρίσουν* μια "διεθνή των πολιτών και μκο". Ο λόγος είναι απλός: η νεοσυνταλακτι διαχείριση θέλει ένα "συνομιλήτη" για να βγάλει ζενά από την μέση τον ταξικό εκθρό της. Προτιμάει απόλυτα να έχει "αντιπάλους" φοιτητές.... ελευθέρους επαγγελματίες.... διανοούμενους.... εξασφαλισμένους μισθωτούς.... συνδικαλιστές.... μκο.... περιεργους και αφελείς καταναλωτές του θεάματος.... *δείγματα* των νέων *μικρο-μεσαιων στρωμάτων των μητροπόλεων* με δυο λόγια, παρά τίποτα εξαχρειωμένους τριτοκοσμικούς, φανατικούς, βαρεμένους.... Ας μην μας πει κανένας πως έκανε απεργία για να πάει ο επονη Πράγα!!! Τόσος ανταγωνισμός *πια*....

Ο εσνομιστ (καλό παράδειγμα) το φιλοσοφεί: Αυτό το φαινόμενο (ενονοεί τις διαδηλώσεις στην Πράγα) *μαρτυρά μια ποιστική πολιτική μεταστροφή*. *Οι ευρωπαίοι πολίτες συνειδητοποιούν* ότι *οι μείζονες αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή τους διαμορφώνονται λιγότερο στην Παρία ή στο Βερολίνο και περισσότερο στις συνόδους κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.... *Κατανούν ότι η μοιρα του καθορίζεται λιγότερο στην πρωτεύουσα της χώρας τους και περισσότερο στην έδρα του ΔΝΤ, στην Ουάσινγκτον*....

Ο εσονομιστ κατάλαβε και χαιρετά: Καρφώνει κανονικά την ιστορία. Αν αίριο δουλεύεις κάπου στην επαρχία, κάνεις απεργία, και πάς με όλο τον κόσμο γραμμή στο αφεντικό με άγριες διαθέσεις, αυτό θα σου πει "δεν φταίω εγώ, ο Πoπαντνώνιο φταίει". Οφείλεις να το "συνειδητοποιή-

ήσεις" αυτό.... Μίας και δεν γίνεται να πάνε όλοι στον Παπαντωνίου, λόγω απόστασης, πρέπει να στείλετε μια αντιπροσώπεια.... Μόλις αυτή φτάσει στο υπουργείο ο Παπαντωνίου θα της πει "δεν φταίω εγώ, το ΔΝΤ φταίει". Οφείλεις να το "συνειδητοποιήσεις" κι αυτό.... Οπότε αναγκάζεσαι να στείλεις μια αντιπροσώπεια της αντιπροσωπείας στην Ουάσινγκτον....

Φαίνεται λοιπόν πολύ καλά γιατί χαιρετά ο εσονομιστ γι' αυτήν την πολιτική μεταστροφή των ευρωπαϊων πολιτών, και για την "συνειδηποίησή" τους. Γιατί όποιος "συνειδητοποιεί" ότι οι αποφάσεις που επηρεάζουν τη ζωή του παίρνονται πέρα μακρυά, το πολύ πολύ να στείλει εκεί μια αντιπροσώπεια της αντιπροσωπείας και πάντως, ποτε δεν θα ξενασάρε τη ζωή του στα χέρια του!!! Πως να αναμετρηθεί άμεσα, για τη ζωή σου, σε χρόνο και τόπο που θα διαλέξεις, χωρίς μεσολάβηση, αν "έχεις συνειδητοποιήσει" ότι όλα παίζονται στην έδρα του ΔΝΤ;

Για να το πούμε διαφορετικά. Συνδιασπαιμένη, συμβούλια και διαβούλια βασιλιάδων, ηγεμόνων, τυράνων, Βιομηχανών, πρωθυπουργών, καρραθανάδων, σκατών, και μάλιστα σε παγκόσμια κλίμακα, πάντα γίνονται. Αλλά αν οι υποτελείς κυνηγούσαν την έδρα της αυτοκρατορίας, την κινούμενη "Ρώμη", τότε δεν θα είχε γίνει ούτε απεργία, ούτε εξέγερση, ούτε επανάσταση, ποτέ και ποθενά. Αυτό είναι το νόημα!!!

Αλλά οι κολασμένοι που έχουν συνείδηση της θέσης τους έκι μόνο δεν είναι τουρίστες, αλλά ποτε δεν ήταν και μαλάκες. ΤΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΟ ΠΟΥ ΤΟΥΣ (ΜΑΣ) ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Τ'ΟΥ ΠΑΡΑΝΤΟΙΧΟΙ ΟΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ!... ΑΛΛΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ!! Διαφορετικά ο ταξικός ανταγωνισμός θα ήταν ένα μίγμα κατασκόπειας και συνωμοσιών.... **Ο απορροσταντολισμός μας τραβάει απ' το μανίκι**. Σαν από απροσεχία, το συνθημα "ο άνθρωπος πάνω απ' τα κέρδη", κεντρικό της "διεθνούς των πολιτών" και όχι μόνο για την Πράγα, λέει πολλά. Μα στ' αλήθεια αυτοί που το διαδίδουν δεν έχουν προσέξει πως ήδη υπάρχουν αρκετοί "άνθρωποι πάνω απ' τα κέρδη";

Σίγουρα το έχουν προσέξει. Αλλά αυτός ο λαπαδιασμένος ανθρωπισμός είναι ο μοναδικός μέσος όρος της πολυμωρφης και πολυχωρμης "διεθνούς των πολιτών". Αυτός ο λαπαδιασμένος ανθρωπισμός είναι το αληθινό της διαβατήριο. Κι έτσι αποδεικνύεται, πέρα από κάθε αμφιβολία, ότι ο πραγματικός ιδεολογικός ηγέτης αυτών των συγχρηνητικών Γούντοκ είναι η νεοσοσιαδημοκρατία.

Η οποία απλά κάνει τη δουλειά της. Χρυσώνει τα χάπια του νέου ολοκληρωτισμού....

ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΙΝΑΙ ΠΑΝΤΟΥ - ΣΤΙΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΙΣ. ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ (ΚΑΘΕ ΚΡΑΤΟΣ) ΟΠΛΙΖΕΤΑΙ. Κάποιος όμως δεικνύουν το φεγγάρι.

ΑΝΤΙ- THINKING

Η ιστορία με τους ελέγχους αντιπυνγκ είναι φάρσα. Δείγμα των καθηλώσεων που χαρακτηρίζουν μερικούς από τους κλάδους του γενικού ψέματος.

Το "φτιάξιμο" έχει γίνει στοιχείο της καθημερινότητας στις μητροπόλεις. Επειδή είναι οργανικό μέρος της γενικής αποδοχής της *α πό σ η*. Δηλαδή της γενικής καπιταλιστικής προσταγής. Πιο γρήγορα, πιο καλά, πιο έξυφνα, πιο high, πιο αποτελεσματικά, πιο όμορφα, πιο βενουατά, πιο σκάτα... Απο τα κοκτέιλ βιταμινωών μέχρι τα "έξυφνα drugs", από τα "φυσικά ενισχυτικά" μέχρι τα χημικά καταποτία, από τις ορμόνες - για - όλα μέχρι.... Βρείτε μια περιοχί της καθημερινής κοινωνικής ζωής που να μην έχει γίνει κατάλληλη για ντροσορίασμα. Δεν υπάρχει. Γιατί λοιπόν ο "αθλητισμός" πρέπει να παριστάνει τον "καθάρo";

Υπάρκει μια ιδεολογική καθυστέρηση εδώ, που απλά παριστάνει το κάδρο στη "κεντρί φύση" της γενικής μανοκαταβλήψης; παριστάνει ο αθλητισμός τον "καθάρo" επειδή διάλοε κάτι πρέπει να παριστάνει - και δεν έχουν βρει τίποτα καλύτερο! Ο αθλητισμός πάντα έπαιζε τον καλό φύλακα των "ισών ευκαιριών" και της "ευγενούς άμμιλλας"... Πώς να γίνει παραδεκτό, έτσι, ξαφνικά, πως τα μετάλλια τα κερδίζουν οι τάδε ιατρικοχημικές εταιρείες κι όχι η σκληρή προσπάθεια του ανθρώπου;

Κι όμως. Οι υπήκοοι των μητροπόλεων είναι έτοιμοι να ξεπεράσουν αυτές τις ρομαντικές βλακειές! Το μόνο θέμα είναι να δοθεί κάποια σασπένς στην αναμέτρηση των

φαρμακοβιομηχανιών! Κάτι που να τραβάει το ενδιαφέρον, να αφήνει περιθώριο σε αστάθμητους παράγοντες!

Λοιπόν: η δομή των μεμονωμένων αθλημάτων είναι απλουστάτα ξεπερασμένη, από τις ίδιες τις ανάγκες του συστήματος. Ήδη έχει εμφανιστεί το πρόβλημα: τα ρεκόρ των ατομικών αγωνισμάτων δεν θα πέφτουν για καιρό ακόμα, γιατί σε οποιοδήποτε ντοπαρίσμα υπάρχει κάποιο όριο. Επιπλέον τι σημαίνει *εξειδικευμένο αγώνισμα* - όταν ποθενά στην κοινωνική ζωή των μητροπόλεων δεν υπάρχει κάτι ανάλογο; Ο εργαζόμενος του μέλλοντος θα είναι *πολυλειτουργικός* - έτσι δεν μας λένε. Ο αθλητισμός ήταν πάντα η ιδανική αναπαράσταση του πρότυπου εργαζόμενου. Ο μεταφορντικός αθλητισμός οφείλει άρα να αναπαραστήσει κάποια από τα "ιδανικά" της μεταφορντικής κοινωνίας αν θέλει να βγει απ' τα αδιέξοδά του, και όχι να σερβίρε ηθθεν "καθαρές" αλλά λαθραία ταπωμένες τις αναμνήσεις του παρελθόντος. Δεν μπορεί για παράδειγμα να διαχωρίει την "πνευματική" και την "σωματική" απόδοση όταν, τόσο με όρους εργασίας όσο και με όρους κατανάλωσης, αυτή η διακρίση θεωρείται ξεπερασμένη! Άρα πρέπει να γίνει *εν ιδειξη* *συνολική* *ποιότητα* *θεω* - και *εκεί η χρήση* *φoρμάκων* *θα έχει τη σωστή θέση* της*ς*!! (Στη τελική, με πάντα δεδομένες τις παρενέργειες, αν βρεθεί το σωστό πλαίσιο χρήσης φαρμάκων, θα είναι στην ίδια λογική με την υψηλή ταχύτητα των ραλλί: ό-

χι "παράβαση" αλλά *ρίσκο*...)

Η βάση λοιπόν του νέου κημειοβολογικού (και ακόμα καλύτερα: του *γενετικά μηχανοποιημένου*) αθλητισμού πρέπει να είναι: οι "πολυαθλητές" - και ο "ομαδικός συναγωνισμός". Αν, για παράδειγμα, στο δέκαθλο προστεθούν εικόσι, τριάντα, πενήντα ή εκατό "αγωνίσματα" - ακόμα, από το σκάκι μέχρι την ορειβασία και από το λύσσιμο σταυρολέξων μέχρι την οδήγηση αυτοκινήτων.... κιαν ακόμα στα πρώτα τουλάχιστον στάδια υπάρχουν "ομάδες" συναγωνισμού παρά μεμονωμένα άτομα - αθλητές, τότε όσο ντοπαρισμένοι κιαν είναι οι πάντες, υπάρχει πάντα περιθώριο για αστάθμητους παράγοντες, για λάθη ή απροσεξίες, που θα κρατάνε έντονο το ενδιαφέρον των θεατών. Πάρτε ένα απλό παράδειγμα, το ποδόσφαιρο: ένας ντοπαρισμένος επιθετικός απέναντι σε έναν ντοπαρισμένο αμυντικό δεν έχει περισσότερες πιθανότητες να περάσει, απ' ότι πριν πενήντα χρόνια, που όλοι έπιναν μόνο γάλα. Το ενδιαφέρον παραμένει το ίδιο.

Με αυτό το σχήμα οι "ολυμπιακοί αγώνες", με διάπлатες τις φίρμες των φαρμακοβιομηχανιών, θα μπορούν να κρατούν όχι βδομάδες αλλά μήνες - το τέλειο αθλητικό σπρίαλ! Και θα μπορούσαν να τελειώνουν με ένα θαυμάσιο *interactive* αγώνισμα, όπου οι δέκα ή εικόσι "καλύτεροι" θα τα "παίζουν" όλα σε κάτι σαν τα *αλα big brother reality show*! Η ιδανική εννοποίηση αθλητισμού / θεάματος / κοινωνικής ανάδρασης!!

(Τί θα γίνει; Όλα εμείς πρέπει να τους τα λέμε;)

εκσυγχρονίστηκε και η ξεφτίλα

έγινε xeftila.com

- Πετάει ο γαΐδαρος;
 -Ε;... Ξέρω γώ; Ανάλογα με τη μάρα...
 - Άντε γαμήσου ρε μαλάκα! Ποτέ δεν απαντάς σωστά. "Ανάλογα με τη μάρα"... άκου τι σκέφτηκε το άτομο!
 - Τί θες δηλαδή;
 - Δεν πετάει! Για να μην του ζαλίζονται τ' αρχίδια!!
 - Καλά... (Φτύνω)... Εσένα σε πιάνει γρηγορότερα, το ξέρω.
 Κάνουν οι αρβύλες στην παραλία; Ανάλογα με... Μαλακίες. Εμάς μας πάνε. Πατάμε και λίγο βαριά δηλαδή. Θα 'μασταν καλύτεροι αν φτάναμε νωρίτερα, ξέρω γώ; Κατά τις πέντε ας πούμε. Αλλά το γαμημένο το καράβι... όλα τα γαμημένα τα καράβια, ποτέ δεν ξέρεις. Τώρα νυχτώνει. Δεν είναι πήχτρα, έχει λίγο γκριζό που περισσεύει. Από τη μέρα. Γκριζό φως. Φταίνει και τα γυαλιά - α! Μόνο εμείς είμαστε black. Από την κορυφή μέχρι το χόμα. Σένιοι. Μαλλί, γυαλί, μακό, παντελόνι. Στάνταρ.
 Ρίχνω μια ματιά στο Ντίνο. Σέρνεται στην άμμο δίπλα μου. Σα σκιά που θα την κάνει σ' ένα τεταρτάκι. Προσοχή φιλήσυχου: Ντίνο. Όχι Ντίνος. Έχει βγει κατσαβίδι γι' αυτό το σίγμα. Θα χτύπαγε; Μου είπε ναι. Του είπα ότι θα μπλέκαμε. Μου είπε ότι πρέπει να τον σέβονται. Και να τον φοβούνται. Από τα φιλά αρχίζει αυτό.

Συμφωνώ. Οι λεπτομέρειες δείχνουν. Κυρίως αυτές.

- Τους μαλάκες!

-...;

- "...μας τέλειωσαν οι μπαταρίες!"

Α, ναι. Αυτό έγινε πριν. Άκου τους τέλειωσαν... Θα κάναμε μανούρα... Περαστικοί είμαστε, σ' αρχίδια μας. Μας έκοψε και θυμώσαμε λίγο, όσο χρειάζοταν για να καταλάβει ο μπακάλης πως έπρεπε να μας αποζημιώσει σαν αποθηκάριος. Αφήσαμε τους σάκους και το κασσετόφωνο. Κωλομέρη. Θα φύγουμε το πρωί.

Ο Ντίνο σωριάστηκε. Καθιστός. Εγώ το πήρα πιο γλυκά. Η θάλασσα είναι καμιά δεκαριά μέτρα μπροστά. Ποιός τη γαμεί τη θάλασσα; Παίζουν και κάτι σκηνές, σκόρπιες δεξιά αριστερά. Το γκριζό σχεδόν εξαφανίστηκε, ανεβάζω τα γυαλιά. Έχουν ανάψει γκαζόλαμπες σε μερικές, μέσα. Αστείο. Έτσι φωτισμένες απο μέσα... είναι σα στρογγυλά πασχαλιάρια φανάρια. Σα διαφανή καύκαλα από χοντρές χελώνες. Σα χρωματιστά... ξέρω γώ; Σαν εξωγήινα μπαλόνια, γεμάτα ψυχοσκιές που ντύνονται για τη βόλτα.

- Ντίνο...

- Τι;

- Οι ψυχούλες ετοιμάζονται για έξοδο...

- Δε πα να γαμηθούνε;

Τόπε ήρεμα. Βαριεστημένος. Μπορεί κι ενοχλημένος. Σα να τον διέκοψα. Κατάλαβα. Την Τατιάνα σκέφτεται.

Η Τατιάνα είναι γι' αύριο. Στην Αμοργό. Ή καλύτερα να μην είναι λέω. Χώρισαν πριν ένα μήνα. Του τόχα πει, δε θα κράταγε καιρό αυ-

τό το ντραβέρι. Πολύ τσαμπουκάς γυναίκα. Το ίδιο υλικό με δαΐτονε. Και χειρότερη. Με το που θα βρισκότουσαν άρχιζε τη σκηνή. Δε πα νάμαστε και οι άλλοι μπροστά; "Γιατί κοιτάξες εκκείνη;" Γάμησέ τα.

Εκεί την πάτησε ο Ντίνο. Που τον ζήλευε και τόδειχνε. Τον ζήλευε τώρα ή ήταν η ανασφάλειά της; Δεν ξέρω. Αλλά ο Ντίνο το μέτρησε για μεγάλο ενδιαφέρον. Τη μέτρησε - που μέτραγε δηλαδή το άτομο, έτσι κι αλλιώς... Και το χέρι της το σηκωνε... Δεν ξεμεπέρδευες εύκολα μαζί της στη κόντρα. Ούτε και ο Ντίνο. Μπερδεύτηκε χειρότερα. Καψουρεύτηκε - αυτό μόνο οι δυο μας, αυτό κι εγώ το ξέραμε. Χωρίς να πούμε τίποτα, έτσι. Τόσα χρόνια τον ξέρω, από το γυμνάσιο, δεν τον έχω ξαναδεί σε τέτοια φάση με γυναίκα. Όσπου του είπε, αρχές Ιουλίου νομίζω, ότι "θέλει να μείνει μόνη της". Έτσι ξερά. Κι έμεινε ο Ντίνο με το μτέρδεμα.

Έχει νυχτώσει, είμαι σίγουρος. Κι εμείς έχουμε φιλοξεραθεί στην άμμο. Πολύ θα μου έκανε τώρα το London. Α ρε Morrissey... Αλλά... "τους τέλειωσαν οι μπαταρίες"... Πάει το φάρμακο. Κατάλαβες; Οι μαλάκες. Το τζατζίκι όμως δεν τους τελειώνει ποτέ.

Σηκώνομαι στους αγκώνες. Δεξιά, στο βάθος, τα φώτα. Των μαγαζιών. Απ' την άλλη τίποτα. Στη μέση εμείς. Στη μέση ή στην άκρη; Πάνω ή κάτω; Αυτό είναι το θέμα. Περίεργη φάση. Είμαστε εδώ και δεν είμαστε. Αύριο πάμε - και δεν πάμε... Αυτός δηλαδή... κι εγώ για το ξεκάρφωμα. Έχω τους λόγους μου που απορώ... Κόλλημα; Δεν ξέρω - κάπως έτσι. Όχι μόνο για τώρα. Γενικά. Ότι υπάρχει ρε παιδί μου κάτι... σαν το κενό. Αυτό το πράγμα, να όπως τώρα. Σκοτάδι εδώ, τα φώτα εκεί, απο εδώ όμως μέχρι εκεί; Τίποτα. Η μουσική δεν παίζει. Σιωπή. Το τίποτα λοιπόν... Εντάξει.

Αλλά αυτό εδώ είναι απλό. Μου φαίνεται ότι το κενό παίζει παντού. Σε οτιδήποτε κάνεις. Που σημαίνει ότι πρέπει να προσέχεις... μη σε καταπιεί. Δεν το ξέρεις από πριν. Δεν έχει ταμπέλα: προσοχή, θα την πατήσετε... Ποτέ δεν το ξέρεις. Είναι παγίδα. Πρέπει νάσαι στην τσίλια συνέχεια, να μυρίζεις τον αέρα. Πώς να το πω; Μιλάς; Μπορεί να βρεθείς σε κενό. Κοιτάς; Το ίδιο. Ένα δευτερόλεπτο, δύο, και χάνεις τον έλεγχο της κατάστασης. Ίλιγγος. Σε πήρε ο διάολος. Και γάμησέ τα μετά.

- Πάμε πέρα;

- Τί να κάνουμε;

- Ξέρω γώ; Να δούμε τι παίζει.

- Δε γαμιέται; Πάμε να δούμε τι παίζει...

Φύλε ψομένο σ' ακούω. Αύριο; Στην Αμοργό. Θα είναι η Τατιάνα εκεί; Αν είναι; Αν δεν είναι;

Πρόσεχε μάγκα, πρόσεχε λέω... Γι' αυτό δεν πετάμε... Γιατί είναι γαμημένο το πέσιμο...

Δε θα σου βγεί σε καλό...

Με τρομάζει το φως γιατί με κάνει να βλέπω. Με πανικοβάλλει το σκοτάδι γιατί με αναγκάζει να σκέφτομαι...

NEKPH ZONH #2
 Ιούλιος 2000
 μια πρωτοβουλία
 από το
 αυτοδιαχειριζόμενο
 στέκι περισσότεριού

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ